

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

หน่วยงาน โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คำนำ

หนังสือพรรณไม้พุ่มในเขตพื้นที่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มรภ.บร.) เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองพระราชดำริ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้จากการศึกษาและสำรวจจากนักวิจัย ซึ่งพบพรรณไม้ 83 ชนิด ซึ่งพรรณไม้พุ่มแต่ละชนิดสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ หนังสือเล่มนี้ประกอบไปด้วยข้อมูลชื่อชนิดพันธุ์ไม้ ชื่อวิทยาศาสตร์ ลักษณะสัณฐานวิทยา ช่วงเวลามีดอกและผล ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ พร้อมด้วยรูปภาพประกอบของพรรณพืช 36 วงศ์ (Families) 83 ชนิด (Species) เพื่อให้ผู้สนใจสามารถใช้เป็นคู่มือในการศึกษาพรรณไม้ในมหาวิทยาลัยได้ อย่างไรก็ดี เนื้อหาในส่วนของการนำไปใช้เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารการวิจัย หนังสือพรรณไม้ต่างๆ หรือจากการบอกเล่าของปราชญ์ชาวบ้านก่อนการนำไปใช้จริงควรปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญก่อน นอกจากนี้ ยังเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจศึกษาหาความรู้ทางด้านพรรณไม้ได้อีกด้วย คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมให้ความช่วยเหลือในการสำรวจและจัดทำหนังสือ อันได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านที่สนใจงานทางด้านพฤกษศาสตร์ต่อไป

สารบัญ

กนกกลายไทย	6	ชาฮกเกี้ยน	33
กระบองเพชร	7	ชุมเห็ดเทศ	34
กระป๋องเจ็ดตัว	8	ต้อยติ่งฝรั่ง	35
กระดังงาสงขลา	9	เตยหอม	36
กะเพรา	10	ทองอุไร	37
การะเกด	11	ทับทิม	38
กาหลง	12	เทียนหยด	39
กุหลาบ	13	นီออน	40
แก้ว	14	บานบุรี	41
แก้วมังกร	15	บานบุรีม่วง	42
โกสน	16	ใบทอง ใบเงิน ใบนาค	43
กูดดอยใบหยาบ	17	ประทัดไต้หวัน	44
ข้าหลวงหลังลาย	18	ปริกน้ำค้าง	45
เข็มชมพู	19	ปัตตาเวีย	46
เข็มชมพูแคระ	20	ปาล์มจีบ	47
เข็มเชียงใหม่	21	ปาล์มแซมเปญ	48
เข็มพวงขาว	22	ผกากรอง	49
เข็มเศรษฐี	23	พราวชมพู	50
เข็มสามสี	24	พริกขี้หนู	51
เสียวหมื่นปี	25	พุดซ้อน	52
คริสติน่า	26	พุดพิชญา	53
ค้อ	27	พุดศุภโชค	54
จิ้ง	28	พุดน้ำบุศย์	55
จันผา	29	ลั่นทมใบศร	56
ชบา	30	หุปลาซ้อน	57
ชวนชม	31	เอื้องหมายนาต่าง	58
ชะอม	32	ซองออฟจาไมก้า	59

สารบัญ (ต่อ)

เฟื่องฟ้า	60	หม่อน	86
มรกตหยก	61	หมากผู้หมากเมีย	87
มะก่องข้าว	62	อากาศ	88
มะเขือพวง	63	ดัชนีชื่อวิทยาศาสตร์	89
มะตูมซาอุ	64	ดัชนีชื่อไทย	91
มะนาว	65	บรรณานุกรม	
มะม่วงหาว มะนาวโห่	66		
มะลิลา	67		
โมกพวง	68		
ไมยราบยักษ์	69		
ยี่โถ	70		
รัก	71		
พยับหมอก	72		
ลั่นทมขาว	73		
ลั่นทมแดง	74		
เล็บครุฑเกล็ดปลากะโห้	75		
เล็บครุฑกระ	76		
เล็บครุฑต่างกระ	77		
เล็บครุฑใบฝอย	78		
ว่านเสน่ห์หุ้ขุนแผน	79		
สนแผง	80		
สบู่แดง	81		
แสยก	82		
หนวดปลาหมึกกระ	83		
หนวดปลาหมึกต่าง	84		
หนุ่มนั่งแท่น	85		

แผนที่ในการสำรวจ

กนกกลายไทย

Sanchezia speciosa Leonard

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Acanthaceae
Genus	<i>Sanchezia</i>
Species	<i>S. speciosa</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง เอื้องทอง ก้างปลาทอง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 1.45 เมตร ผิวลำต้นเป็นเส้นและมีข้อปล้องเห็นชัดเจน สีเหลืองปนเขียว

ใบกนกกลายไทย ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ใบด้านบนสีเขียวมีลายเส้นใบสีเหลือง โคนใบสอบเรียว ขอบใบเป็นหยักเล็กน้อย

ดอกกนกกลายไทย ดอกช่อเชิงลด ออกที่ปลายยอด กลีบดอกติดกันรูปกรวย สีแสด ไม่มีกลิ่น ก้านดอกยาว 20 – 30 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงติดกันจำนวน 6 กลีบ สีเขียวอ่อน เกสรตัวผู้ 5 อัน เกสรตัวเมีย 1 อัน

ผลกนกกลายไทย ช่อเชิงลดดอกที่ปลายยอด มีใบประดับสีแดงเรื่อ เรียงซ้อนกัน ภายในมีดอกสีเหลือง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็นกลีบแหลม

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นแปลงในสวนหย่อมบริเวณริมรั้วหรือใต้ต้นไม้ใหญ่

กระบองเพชร

Cereus hexagonus (L.) Mill.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Caryophyllales
Family	Cactaceae
Genus	<i>Cereus</i>
Species	<i>C. hexagonus</i>

ชื่อสามัญ Torch Thistle

ชื่อพื้นเมือง เขียะ หนามเขียะ (ภาคเหนือ), กระบองเพชรm ตะบองเพชร(ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม อวบน้ำ ลำต้นและกิ่งกลม ตั้งตรง หยักลึกเป็นร่องโดยรอบ 3-7 สัน สูง 3-15 เมตร คอดตรงรอยต่อ แตกหน่อที่โคน

ใบกระบองเพชร -

ดอกกระบองเพชร ดอกออกเดี่ยวๆ ใกล้อยอด เส้นผ่านศูนย์กลาง 15-20 เซนติเมตร โคนกลีบรวมติดกันเป็นรูปกรวย กว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 6-9 เซนติเมตร กลีบรวมชั้นนอกสีเขียวน้ำตาลอมเขียว หรือแดงอมม่วงแดง รูปขอบขนาน ปลายแหลม กลีบรวมชั้นในสีขาว รูปขอบขนานปลายแหลม เกสรเพศผู้มีจำนวนมาก ยอดเกสรเพศเมียเป็นแฉกหลายแฉก รังไข่อยู่ใต้วงกลีบ

ผลกระบองเพชร ผลรูปไข่ กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 5.5-13 เซนติเมตร สุกสีแดง มีขนเล็กน้อย เนื้อในสีขาว มีเมล็ดมาก เมล็ดสีดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ต้น พอกดับพิษฝีหนอง แก้ปวดบวมแสบร้อน หนาม แก้มะเร็ง ฝักราชนอกภายใน (เวลาไปตัดหนามให้ไปตัดก่อนพระอาทิตย์ขึ้น อย่าให้เงาเราไปทับต้น)

กระป๋อเจ็ดตัว

Excoecaria cochinchinensis Lour. var. *cochinchinensis*

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Excoecaria</i>
Species	<i>E. cochinchinensis</i>

ชื่อสามัญ Picara

ชื่อพื้นเมือง กระป๋อเจ็ดตัว (ภาคกลาง), บัว บัวลา กระทุ้ กระทุ้เจ็ดแบก (ภาคเหนือ), ต้นลิ้นควาย

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดย่อม สูงประมาณ 0.5-1.5 เมตร ตามกิ่งก้านมีน้ำยางสีขาวข้นเหมือนน้ำมัน

ใบกระป๋อเจ็ดตัว ใบเดี่ยว มีทั้งเรียงตรงข้ามและเรียงสลับ รูปรี รูปไข่ หรือรูปไข่กลับ ปลายแหลม โคนสอบ ขอบจักฟันเลื่อย แผ่นใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน ด้านล่างสีม่วงแดงหรือม่วงน้ำตาล

ดอกกระป๋อเจ็ดตัว ดอกแยกเพศ อยู่ต่างต้น ออกตามง่ามใบ ข้างใบ หรือปลายยอด ยาว 1-2 เซนติเมตร ช่อดอกเพศผู้มีดอกเล็กๆ จำนวนมาก โคนก้านดอกมีใบประดับเล็กๆ ก้านดอกสั้น กลีบเลี้ยง 3 กลีบ เล็กมาก เกสรเพศผู้เล็กมาก มี 3 อัน

ผลกระป๋อเจ็ดตัว ผลแก่แตก ขนาดเล็ก รูปร่างค่อนข้างกลม กว้าง 8 มิลลิเมตร ฐานตัด ปลายเว้าเข้าผลมี 3 พู เมื่อแก่แตกเป็น 3 ส่วน เมล็ดรูปเกือบกลม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5 มิลลิเมตร

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบ ขับเลือดเน่าเสีย ขับน้ำคาวปลาให้สะดวกหลังคลอด แก้อักเสบบริเวณปากมดลูก ดับพิษร้อน ถอนพิษไข้ แก้ไข้ แก้บวมฟกช้ำ ดำเขียว แก้พิษบาดทะยัก กระพี้และเนื้อไม้ ถอนพิษไข้ ถอนพิษผิดสำแดง แก้ร้อนภายใน ยาง ใช้เบื่อปลา

กระดังงาสงขลา

Cananga odorata (Lam.) Hook. f. & Th. var. *fruticosum* (Craib) J. Sinclair.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Magnoliales
Family	Annonaceae
Genus	<i>Cananga</i>
Species	<i>C. fruticosa</i>

ชื่อสามัญ Dwarf Ylang-Ylang

ชื่อพื้นเมือง กระดังงอ กระดังงาเบา กระดังงาสาขา

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูงได้ประมาณ 3 เมตร แตกกิ่งจำนวนมาก

ใบกระดังงาสงขลา ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปรีหรือรูปขอบขนาน เบี้ยวเล็กน้อย ยาวได้ประมาณ 14 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบรูปลิ่ม ก้านใบยาว 1-2.5 เซนติเมตร

ดอกกระดังงาสงขลา ดอกออกเดี่ยวๆ หรือเป็นช่อกระจุกสั้นๆ ตามซอกใบหรือตรงข้ามใบ ก้านดอกยาว 3-6 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 3 กลีบ สีเขียวอ่อน รูปสามเหลี่ยม ปลายแหลม ยาว 0.7-1.2 เซนติเมตร มีขนละเอียดด้านนอก กลีบดอก 6 กลีบ เรียง 2 ชั้นหรือมีหลายกลีบ เรียงหลายชั้น กลีบรูปแถบ ยาว 5-9 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน เปลี่ยนเป็นสีเหลือง

ผลกระดังงาสงขลา ผลกลุ่ม ผลย่อยมี 8-10 ผล รูปรี ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร

ช่วงเวลาออกดอกและผล ออกดอกตลอดปี

ประโยชน์ ดอก รสสุ้มหอม บำรุงร่างกาย บำรุงหัวใจ บำรุงธาตุ บำรุงเลือด แก้ไข้ แก้อ่อนเพลีย

กะเพรา

Ocimum tenuiflorum L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Lamiaceae (Labiatae)
Genus	<i>Ocimum</i>
Species	<i>O. tenuiflorum</i>

ชื่อสามัญ Sacred Basil, holy Basil

ชื่อพื้นเมือง กะเพราแดง, กะเพราขาว (ภาคกลาง), กำก้อขาว, กำก้อดำ, กอมก้อขาว, กอมก้อดำ(เชียงใหม่-ภาคเหนือ), ห่อตูปลู, ห่อกวอซู(กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป พรรณไม้พุ่มขนาดเล็ก มีความสูงประมาณ 1-4 ฟุต โคนของลำต้นเนื้อไม้แข็ง มีขน มีกลิ่นหอม

ใบกะเพรา สีเขียวเรียกว่า กะเพราขาว ใบสีแดงเรียกว่า กะเพราแดง ใบของมันมีขนเฉพาะส่วนที่เป็นยอดของมันจะมีมากกว่าส่วนอื่น กิ่งก้านเป็นรูปสี่เหลี่ยม ส่วนปลายของมันจะอ่อน

ดอกกะเพรา ช่อตั้งขึ้นเป็นชั้นๆ คล้ายรูปฉัตร กลีบดอกกะเพราขาว มีสีขาว แต่ถ้าเป็นกะเพราแดง มีสีชมพูอมม่วง

ผลกะเพรา เมื่อแก่หรือแห้งเมล็ดจะเป็นสีดำ อยู่ข้างในซึ่งหุ้มด้วยกลีบเลี้ยงของมัน

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก แก่โรคธาตุพิการ ใบ ยาแก้ขับลม ท้องอืด ท้องเฟ้อ ปวดท้อง บำรุงธาตุ

การระเกด

Pandanus tectorius Parkinson ex Du Roi

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledo
Order	Pandanales
Family	Pandanaceae
Genus	<i>Pandanus</i>
Species	<i>P. tectorius</i>

ชื่อสามัญ Screwpine

ชื่อพื้นเมือง การะเกดต่าง ลำเจียกหนู (กรุงเทพมหานคร), เตยต่าง เตยหอม (ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มกึ่งไม้ต้น สูง 3-7 ม. ลำต้นมักแตกกิ่งก้านสาขา มีรากอากาศค่อนข้างยาว และใหญ่

ใบการะเกด ใบเดี่ยวเรียงเวียนสลับกันเป็น 3 เกลียวที่ปลายกิ่ง รูปร่างน้ำ ค่อยๆ เรียวแหลมไปหาปลาย ขอบมีหนามแข็งยาว แผ่นใบด้านล่างมีนวล

ดอกการะเกด ดอกเป็นแบบแยกเพศอยู่ต่างต้นกัน ดอกจะออกที่ปลายยอดและมีจำนวนมาก ติดอยู่บนแกนช่อดอกจะไม่มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก โดยช่อดอกเพศผู้จะมีลักษณะตั้งตรง มีกาบสีนวลหุ้ม มีกลิ่นหอม

ผลการะเกด ผลจะเปื่อยตักแน่นเป็นก้อนกลม แต่ละผลมีขนาดกว้างประมาณ 2-6.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 4-7.5 เซนติเมตร เมื่อสุกจะมีกลิ่นหอม โคนสีเหลือง ตรงกลางเป็นสีแดง ส่วนตรงปลายยอดเป็นสีน้ำตาลอมเหลือง ผลที่สุกแล้วจะมีโพรงอากาศจำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใบ สามารถนำมาใช้ในงานจักสานทำเป็นเครื่องมือใช้สอยต่างๆ ได้ดี เช่น กระสอบ เสื่อ หมวก กระเป๋า ฯลฯ ดอก ใช้รับประทานได้ ทำให้ชุ่มชื่นหัวใจ ใช้เป็นยาแก้โรคนิ่ว เจ็บอก เจ็บคอ

กาหลง

Bauhinia acuminata L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Fabales
Family	Fabaceae (Leguminosae- Caesalpinioideae)
Genus	<i>Bauhinia</i>
Species	<i>B. acuminata</i>

ชื่อสามัญ Snowy Orchid Tree, Orchid Tree

ชื่อพื้นเมือง ส้มเสี้ยว (ภาคกลาง), กาแจ๊ะภูโต (มาเลย์-นราธิวาส)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 2-4 เมตร กิ่งอ่อนมีขนนุ่มปกคลุม

ใบกาหลง ใบเรียงสลับ ใบเดี่ยว รูปมน กว้างได้ถึง 13 เซนติเมตร ปลายใบหยักลึกเป็น 2 พู ด้านท้องใบมีขนสีน้ำตาลเทาปกคลุม ตามเส้นใบ ก้านใบยาว 3-4 เซนติเมตร มีขนประปราย

ดอกกาหลง ดอกช่อออกตามซอกใบและปลายกิ่ง แต่ละช่อมีประมาณ 2-5 ดอก กลีบดอก 5 กลีบ ซ้อนเหลื่อมกัน ดอกบานเต็มที่เส้นผ่านศูนย์กลาง 5-8 เซนติเมตร กลีบดอกย่อยสีขาว เกสรเพศผู้ 10 อัน อับเรณูมีสีเหลืองสด เกสรเพศเมียอยู่ระหว่างกลาง 1 อัน มีขนาดใหญ่และยาวกว่าเกสรเพศผู้

ผลกาหลง ผลเป็นฝักแคบแบน กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 11 เซนติเมตร เมื่อแก่สีน้ำตาล แตกได้ เมล็ดมี 5-11 เมล็ด ลักษณะแบน

ช่วงเวลาการมีดอกและผล เมษายน-มิถุนายน

ประโยชน์ ราก แก้อาการบิด ใบ ช่วยขับและฟอกโลหิตระดู ดอก ขับเสมหะ แก่เลือดออกตามไรฟัน

กุหลาบ

Rosa Spp. & Hybrid

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Rosales
Family	Rosaceae
Genus	<i>Rosa</i>
Species	-

ชื่อสามัญ Rose

ชื่อพื้นเมือง กุหลาบ

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก เป็นไม้ผลัดใบ ลำต้นและกิ่งมีหนาม เปลือกสีเขียว

ใบกุหลาบ ใบประกอบแบบขนนก มีใบย่อย 5-9 ใบ ออกสลับกัน ใบรูปไข่ ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบจักฟันเลื่อย แผ่นใบสีเขียวเข้มเป็นมันและมีรอยย่นเล็กน้อย

ดอกกุหลาบ ดอกเดี่ยว หรือดอกช่อ กลีบดอกแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ กลีบดอกชั้นเดียว จะมี 5 กลีบ ส่วนกลีบดอกกึ่งซ้อนมี 6-20 กลีบ กลีบดอกซ้อนมีตั้งแต่ 20 กลีบไปจนถึง 50-60 กลีบ กลีบเลี้ยงมี 5 กลีบ สีเขียว หรือสีเขียวอมแดง

ผลกุหลาบ ผลกลุ่ม ผลแก่แห้ง เมื่อเริ่มติดผลส่วนที่เป็นรังไข่จะขยายพองโตขึ้นโดยมีฐานรองดอกหุ้มไว้ ภายในประกอบด้วยผลย่อยจำนวนสองถึงหลายสิบผล ผลมีรูปร่างต่างๆ กัน ตามชนิด เช่น กลม กลมแบน ยาวรี มีเนื้อนุ่ม และมีหลายสี เมล็ดล่อน ค่อนข้างกลม รูปไข่ เมล็ดอ่อนสีขาวอมเขียว ที่ปลายมีสีแดง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ดอกประดับแจกัน กลีบดอกแรกแย้มสกัดได้น้ำมันหอมระเหยใช้แต่งกลิ่น โดยเฉพาะ เครื่องสำอาง และร้อยมาลัย และบุหงา

แก้ว

Murraya paniculata (Linn.) Jack

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Sapindales
Family	Rutaceae
Genus	<i>Murraya</i>
Species	<i>M. paniculata</i>

ชื่อสามัญ Orange Jasmine, China Box, Andaman Satinwood, Cosmetic Bark Tree

ชื่อพื้นเมือง แก้วขาว (ภาคกลาง), แก้วขี้ไก่ (ยะลา), แก้วพริก, ตะไหลแก้ว (ภาคเหนือ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก ไม้ผลัดใบ สูง 3-8 เมตร ลำต้นมักคดงอและบิด เปลือกสีขาว แตกเป็นร่องตื้นเล็กๆ

ใบแก้ว ใบเป็นช่อติดเรียงเวียนสลับ ช่อหนึ่งๆ มีใบย่อย 3-7 ใบ ติดตรงข้ามหรือเยื้องกันเล็กน้อย ใบคู่ล่างมีขนาดเล็กกว่าคู่ที่อยู่เหนือขึ้นไป ทรงใบรูปไข่แกมรี และรูปข้าวหลามตัดเอียง ผิวใบเขียวเข้มเป็นมันทั้งสองข้าง ขอบใบเรียบ หรือ เป็นคลื่นเล็กน้อย

ดอกแก้ว ดอกสีขาวกลิ่นหอมออกเป็นดอกเดี่ยว หรือเป็นกลุ่มกระจุกละ 2-5 ดอก กลีบรองกลีบดอกมีขนาดเล็กมี 5 แฉก กลีบดอกมี 5 กลีบ รูปรี หรือรูปขอบขนานบานกลางคืน ขณะบานกลีบจะม้วนออก ด้านนอกกลีบหลุดง่ายเกสรผู้มี 10 อัน ยาว 5 อันสั้น 5 อันเรียงสลับเป็นวงกลมล้อมรอบรังไข่

ผลแก้ว ผลรูปไข่มีเนื้อเยื่อหุ้มยาวไม่เกิน 2 เซนติเมตร ผลแก่ออกสีส้มปนแดง ภายในมี 1-2 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก มี แก้วผลพอกฆ่า ยาขับประจำเดือน ใบ ขับโลหิตระดูสตรี บำรุงธาตุ แก้กษัย

แก้วมังกร

Hylocereus undatus (Haw) Britt. Rose.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Caryophyllales
Family	Cactaceae
Genus	<i>Hylocereus</i>
Species	<i>H. undatus</i>

ชื่อสามัญ dragon fruit, Night blooming cereus, Strawberry pea

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ลำต้นเป็นสามเหลี่ยมเป็นแฉกอย่างเห็นได้ชัด และอวบน้ำ ขอบเหลี่ยมมีรอยหยักเป็นระยะ

ใบแก้วมังกร -

ดอกแก้วมังกร ดอกเดี่ยว จัดเป็นดอกสมบูรณ์เพศ ดอกจะเกิดบริเวณส่วนปลายของปล้องสุดท้าย ซึ่งจะออกดอกประมาณ 8-10 เดือน ขึ้นอยู่กับการดูแลรักษา ดอกในระยะแรกจะมีลักษณะเป็นตุ่มสีเขียว ดอกบานเต็มที่ มีดอกประกอบด้วยกลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อน ถัดมาเป็นกลีบดอกสีขาว ดอกมีลักษณะรูปร่างทรงกรวย คล้ายกับดอกโบทัน เมื่อบานจะมีลักษณะคล้ายปากแตร โดยจะบานเฉพาะเวลากลางคืน และจะหุบในช่วงเช้า

ผลแก้วมังกร ผลเป็นรูปทรงกลมรีหรือรูปไข่ เปลือกมีสีแดงบานเย็นหรือออกสีชมพู ผิวเปลือกปกคลุมด้วยกลีบเลี้ยงเป็นช่วงๆ 5-10 กลีบ/ผล มีลักษณะเรียวยาว และแหลมที่ปลาย โคนกลีบเลี้ยงมีสีเขียวเหมือนกับสีเปลือก ส่วนปลายกลีบเลี้ยงจะมีสีเขียว เนื้อด้านในมีทั้งสีแดง และสีขาว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล พฤษภาคม-ตุลาคม

ประโยชน์ ผล ช่วยกระตุ้นระบบขับถ่าย ลดไขมันในเส้นเลือด ช่วยบรรเทาอาการแสบแผลจากโรคกระเพาะอาหาร

โกสน

Codiaeum variegatum (L.) Blume

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Codiaeum</i>
Species	<i>C. variegatum</i>

ชื่อสามัญ Croton, Variegated Laurel, Garden Croton

ชื่อพื้นเมือง กรีกะสม, กรีสาเก, โกรตัน

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดย่อม ผิวลำต้นเรียบสีน้ำตาลปนเทา ลำต้นตรง แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มตรงกลม

ใบโกสน ใบเรียงเวียนสลับ ใบเดี่ยว รูปใบมีหลายแบบ เช่นกลม แล้วยาว รูปไข่แกมรูปหอก ของใบไม่สามารถกำหนดได้ เนื่องจากมีความผันแปรมาก โคนใบแหลม ปลายใบแหลม บางครั้งมีเส้นกลางใบยื่นแล้วมีรยางค์แผ่เป็นใบเล็กๆ อีก 2 ใบ ขอบใบเรียบหรือเว้า บางต้นเว้าถึงเส้นกลางใบ แผ่นใบอาจบิดเป็นเกลียว มีสีต่างๆ

ดอกโกสน ดอกช่อออกที่ปลายกิ่ง ดอกแยกเพศ ช่อดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน ช่อดอกเพศผู้มีดอกกลม เล็ก ดอกย่อยมี 30-60 ดอก กลีบดอก 5-6 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวนมาก ช่อดอกเพศเมียตั้งขึ้น มี 10-20 ดอก ไม่มีกลีบดอก เกสรเพศเมียแยกเป็น 3 แฉก

ผลโกสน ดอกช่อออกที่ปลายกิ่ง ดอกแยกเพศ ช่อดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน ช่อดอกเพศผู้มีดอกกลม เล็ก ดอกย่อยมี 30-60 ดอก กลีบดอก 5-6 กลีบ เกสรเพศผู้จำนวนมาก ช่อดอกเพศเมียตั้งขึ้น มี 10-20 ดอก ไม่มีกลีบดอก เกสรเพศเมียแยกเป็น 3 แฉก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใบ แก่โรคระบบทางเดินปัสสาวะผิดปกติ

กูดดอยใบหยาบ

Blechnum moorei C.Ch.

Kingdom	Plantae
Division	Pteridophyta
Class	Pteridopsida
Order	Blechnales
Family	Blechnaceae
Genus	<i>Blechnum</i>
Species	<i>B. moorei</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป เติบโตในดิน ต้นอาจสูงได้ถึง 1.5 เมตร ใบเป็นพุ่มไม่แน่น

ใบกูดดอยใบหยาบ เป็นใบประกอบแบบขนนก ตัวใบยาว 50 – 80 เซนติเมตร การเกิดของใบจะห่างกัน ก้านใบมีขนสีดำเป็นมันขึ้นปกคลุมต่างๆ

ดอกกูดดอยใบหยาบ -

ผลกูดดอยใบหยาบ -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้กระถางประดับภายในและภายนอกอาคาร และจัดสวนได้เป็นอย่างดี

ข้าหลวงหลังลาย

Asplenium nidus L.

Kingdom	Plantae
Division	Pteridophyta
Class	Polypodiopsida
Order	Polypodiales
Family	Aspleniaceae
Genus	<i>Asplenium</i>
Species	<i>A. nidus</i>

ชื่อสามัญ Bird's nest fern

ชื่อพื้นเมือง เฟิร์นข้าหลวงหลังลาย เฟิร์นรังนก

ลักษณะทั่วไป เฟิร์น เรือนยอดทรงพุ่มรูปกลม ความสูง 1 เมตร ความกว้างทรงพุ่ม 1.20 เมตร ถิ่นอาศัย พืชบก ลำต้นเหนือดิน เป็นเหง้า เปลือกลำต้นสีน้ำตาลลักษณะขรุขระ ไม่มียาง

ใบข้าหลวงหลังลาย ใบเดี่ยว ยาวรูปขอบขนาน ปลายใบแหลมคล้ายใบหอก หนาและแข็งเป็นมันเส้นใบแก่จะเป็นเป็นสีดำ การเรียงตัวของใบจะเวียนรอบลำต้น ทำให้ดูคล้ายตะกร้า กลุ่มของสปอร์ออกเป็นลายยาว ขวางกับใบ เมื่อแก่เป็นสีน้ำตาลดำ ลักษณะของสปอร์จึงเป็นที่มาของชื่อข้าหลวงหลังลาย

ดอกข้าหลวงหลังลาย -

ผลข้าหลวงหลังลาย -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้กระถาง ไม้แขวน ประดับในอาคาร

เข็มชมพู

Ixora coccinea L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Ixora</i>
Species	<i>I. coccinea</i>

ชื่อสามัญ West Indian Jasmine

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มสูง 3 เมตร ลำต้นเหนียวดินตั้งตรงเองได้ลำต้นหยาบขรุขระลำต้นอ่อนสีเขียวลำต้นแก่สีน้ำตาล

ใบเข็มชมพู ใบเรียงตรงข้าม มีหูใบอยู่ระหว่างก้านใบ ใบสีเขียวเข็มเป็นวงรี กิ่งก้านมีขนาดใหญ่และแข็งแรง

ดอกเข็มชมพู ดอกติดกันเป็นหลอด ปลายดอกแยกเป็น 4 - 5 กลีบ ฝังไข้อยู่ใต้วงกลีบ กลีบดอกสีชมพูเข็ม

ผลเข็มชมพู ผลมีลักษณะกลม ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ ให้ร่มเงา ตกแต่งสวน

เข็มชมพูแคระ

Ixora hybrid

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Ixora</i>
Species	<i>I. hybrid</i>

ชื่อสามัญ Trop Africa, Asia, Australia, S. Pacific Is.

ชื่อพื้นเมือง เข็มพิษณุโลกชมพู

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก แตกกิ่งก้านจำนวนมาก ทรงพุ่มแน่นทึบ

ใบเข็มชมพูแคระ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ใบรูปขอบขนาน กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบสีเขียวเป็นมัน

ดอกเข็มชมพูแคระ ดอก สีชมพู ออกเป็นช่อกระจุกซ้อนที่ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ปลายแยก 5 แฉก ดอกมีขนาดเล็กและสั้นกว่าเข็มชนิดอื่น

ผลเข็มชมพูแคระ ผลมีลักษณะกลม ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ

เข็มเชียงใหม่

Ixora x williamsii Hort.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Ixora</i>
Species	<i>I. x williamsii</i>

ชื่อสามัญ Dwarf Ixora

ชื่อพื้นเมือง เงาะ(สุราษฎร์), เข็มแดง(ยะลา)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก แตกกิ่งก้านจำนวนมาก ทรงพุ่มแน่นทึบ

ใบเข็มแดง ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ใบรูปขอบขนาน กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบสีเขียวเป็นมัน

ดอกเข็มแดง ดอก สีแดงอมส้ม ออกเป็นช่อกระจุกซ้อนที่ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดยาวประมาณ 2.5 เซนติเมตร ปลายแยก 5 แฉก ดอกมีขนาดเล็กและสั้นกว่าเข็มชนิดอื่น

ผลเข็มแดง ผลมีลักษณะกลม ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก เป็นยาบำรุงไฟธาตุ บรรเทาอาการบวม รักษาตาพิการ รักษากำเดา รักษาเสมหะ ใช้แก้ไข้ เจริญอาหาร ลดความดันโลหิต แก้บวคั่ง ทำให้นอนหลับ ขับพยาธิ

เข็มพวงขาว

Ixora finlaysoniana Wall. ex. G. Don.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Ixora</i>
Species	<i>I. finlaysoniana</i>

ชื่อสามัญ Siamese white ixora

ชื่อพื้นเมือง เข็มไม้ (ไทย), เข็มพระราม (กรุงเทพ), เข็มปลายสาน(ตานี), เข็มขาว (พายัพ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ขึ้นเป็นพุ่มแน่น แตกกิ่งใกล้ผิวดินจำนวนมาก ลำต้นมีความสูงได้ประมาณ 1-3 เมตร เปลือกต้นเป็นสีดำ

ใบเข็มพวงขาว ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ ใบมีลักษณะเป็นรูปไข่หรือรูปรีขอบขนาน ปลายใบมน แแหลมหรือเรียวแหลม ส่วนขอบใบเรียบ ผิวใบค่อนข้างหนา

ดอกเข็มพวงขาว ออกดอกรวมกันเป็นช่อแบบซี่ร่มขนาดใหญ่แน่นทึบ ก้านดอกยาวกว่าดอกเข็มชนิดอื่นๆ ดอกย่อยเป็นรูปหลอดปลายแยกออกเป็นกลีบ 4-5 กลีบ ดอกเป็นสีขาวและมีกลิ่นหอม

ผลเข็มพวงขาว ลักษณะของผลเป็นรูปรี มีเนื้อนุ่ม ผลอ่อนเป็นสีเขียว ผลแก่เป็นสีดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ รากเข็มขาว รักษาโรคตา เจริญอาหาร

เข็มเศรษฐี

Ixora macrothyrsa (Teijsm. & Binn.) T.Moore

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Ixora</i>
Species	<i>I. macrothyrsa</i>

ชื่อสามัญ Flame of the Woods, Jungle Flame, Jungle Geranium

ชื่อพื้นเมือง เข็มแดง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม มีความสูงได้ประมาณ 2-4 เมตร แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มเตี้ยๆ เปลือกลำต้นเรียบ เป็นสีน้ำตาลเข้ม

ใบเข็มเศรษฐี ใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้ามกัน ลักษณะของใบเป็นรูปรีแกมขอบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบมน ส่วนขอบใบเรียบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 6-9 เซนติเมตร และยาวประมาณ 15-20 เซนติเมตร หลังใบและท้องใบเรียบ มีหูใบอยู่ระหว่างก้านใบ

ดอกเข็มเศรษฐี ดอกเป็นช่อ โดยจะออกที่ปลายยอด ดอกย่อยเป็นสีแดง กลีบดอกมี 4 กลีบ โคนกลีบดอก เชื่อมติดกันเป็นหลอดยาวสีแดง ปลายกลีบแหลม ส่วนกลีบเลี้ยงเป็นสีแดงเข้ม ปลายแยกออกเป็นแฉกแหลม 5 แฉก ดอกมีเกสรเพศผู้ติดอยู่ระหว่างกลีบดอกมี 4 อัน

ผลเข็มเศรษฐี ผลเป็นรูปทรงกลม ผิวผลเรียบ ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงดำ ภายในผล มีเมล็ด 1 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก ยาบำรุงธาตุไฟ ยาแก้เสมหะ กำเดา

เข็มสามสี

Draceana cincta Bak. Cv. Tricolor

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Asparagaceae
Genus	<i>Draceana</i>
Species	<i>D. cincta</i>

ชื่อสามัญ Rainbow tree

ชื่อพื้นเมือง เข็มสี

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก แตกกอ ลำต้นตั้งตรง มีขนาดเล็ก กิ่งแขนงจะแตกออกตาม ส่วนข้อของลำต้น ลำต้นแก่จะมีสีน้ำตาลอ่อน ช่วงใบถี่

ใบเข็มสามสี ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับ แตกใบถี่ตรงส่วนยอดของลำต้น ใบรูปแถบ กว้าง 1.5-2.0 เซนติเมตร ยาว 30-35 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบมีสามสีเป็นแถบไปตามความยาว ของใบโดยสีแดงจะอยู่ขอบนอก สีครีมหรือเหลืองอ่อนจะอยู่ถัดเข้ามาและสีเขียวจะอยู่ข้างในตรงกลางใบ

ดอกเข็มสามสี ดอก สีขาวอมเขียว มีกลิ่นหอมตอนกลางคืน ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง

ผลเข็มสามสี ผลสด รูปทรงกลมถึงรี สีเหลือง ส้ม หรือแดง เมล็ดสีขาวถึงน้ำตาล มี 1-3 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล เมษายน

ประโยชน์ ประดับตกแต่ง

เขี้ยวหมื่นปี

Aglaonena modestum Schott.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Alismatales
Family	Araceae
Genus	<i>Aglaonena</i>
Species	<i>A. modestum</i>

ชื่อสามัญ Silver evergreen

ชื่อพื้นเมือง ว่านเขี้ยวหมื่นปี, ว่านชันหมาก, มะเขือพ้อคำ บัวนินแซ, แก้วกาญจนา

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม ลำต้นเป็นข้อปล้อง ลำต้นกลมตรง แตกใบอ่อนตรงส่วนยอดของลำต้นที่ละใบ ส่วนที่ติดกับลำต้นมีลักษณะเป็นกาบ

ใบเขี้ยวหมื่นปี ใบเดี่ยว รูปใบพาย ปลายใบเรียวแหลม โคนใบค่อยๆ สอบติดก้านใบ เส้นใบจม พื้นใบนูน เป็นลอน ขอบใบบิด ลำต้น ก้านใบ และใบมีสีเขียวตลอด

ดอกเขี้ยวหมื่นปี ดอกช่อ มีกาบหุ้มดอกหรือกาบหุ้มปลี รูปไข่หรือค่อนข้างกลม สีเหลืองนวล ช่อดอกมีลักษณะแท่งทรงกระบอก

ผลเขี้ยวหมื่นปี ผลมีลักษณะและขนาดเท่าลูกหว้าขนาดใหญ่ เมื่อแก่จัดเป็นสีเหลืองแก่

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใบ ถอนพิษสัตว์กัดต่อย ปลูกไว้เป็นศรีเป็นสง่าแก่บ้านเรือน เป็นไม้มงคลต้นหนึ่ง โดยมากมักจะเลี้ยง ไว้เป็นไม้ประดับ

คริสติน่า

Syzygium australe (J.C. Wendl. Ex Link) B.Hyland

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Myrtales
Family	Myrtaceae
Genus	<i>Syzygium</i>
Species	<i>S. australe</i>

ชื่อสามัญ Australian Rose Apple, Brush Cherry, Creek Lily pilly, Creek Satinash

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลางถึงใหญ่ สูง 2-5 เมตร ลำต้นสีน้ำตาลอ่อน

ใบคริสติน่า ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามรูปใบหอก ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ กิ่งอ่อนเป็นเหลี่ยม ใบอ่อนสีแดงเป็นมัน

ดอกคริสติน่า ช่อดอก เป็นช่อกระจุกออกที่ปลายยอด ดอกสีขาว ออกดอกในเดือนมกราคมถึงมีนาคม รั้งไข้อยู่ไต้หวันกลับ เกสรเพศผู้จำนวนมาก

ผลคริสติน่า ผลยาวรีสีแดงคล้ายชมพู ยาว 2 เซนติเมตร

ช่วงเวลาการมีดอกและผล มกราคม-มีนาคม

ประโยชน์ ควรตัดแต่งทรงพุ่มบ่อยๆ เพื่อให้ต้นแตกยอดอ่อนสีแดง เหมาะปลูกเป็นไม้กระถางหรือปลูกเป็นกลุ่ม

ค้อ

Livistona speciosa Kurz

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Arecales
Family	Arecaceae (Palmae)
Genus	<i>Livistona</i>
Species	<i>L. speciosa</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ค้อเป็นปาล์มที่มีลำต้นตั้งตรงสูงได้ถึง 18 เมตร

ใบค้อ รูปร่างของแผ่นใบกลมมีลักษณะเป็นจีบรอบตามแนวรัศมีคล้ายพัด ตอนปลายของจีบแยกเป็นแฉก ปลายแหลม ใบกว้าง 1-2 เมตร ตามก้านใบมีหนามแบนสีดำ

ดอกค้อ ดอกสีขาวอมเหลือง ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงระหว่างกาบใบ ดอกสมบูรณ์เพศ ช่อดอกยาว ประมาณ 2 เมตร

ผลค้อ ผลสดแบบมีเนื้อเมล็ดเดียว ติดผลจำนวนมาก ทรงกลมรี ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ผลแก่สีแดง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลุกเป็นไม้ประดับ

จิ้ง

Rhapis humilis Blume

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Arecales
Family	Arecaceae (Palmae)
Genus	<i>Rhapis</i>
Species	<i>R. humilis</i>

ชื่อสามัญ Reed rhaps, Slender lady palm

ชื่อพื้นเมือง จิ้งเชียงใหม่

ลักษณะทั่วไป ปาล์มแตกกอ ลำต้นมีแผ่นใยละเอียด สีน้ำตาลเข้มหรือดำคลุมอยู่หนาแน่น จิ้งจิ้นคล้ายจิ้งญูปุ่น
ต่างกันว่าจิ้งจิ้นมีเส้นรยางค์ตามลำต้นหนาแน่น ปลายใบย่อยเรียวยาวแหลมและลู่ลงมากกว่า

ใบจิ้ง ใบประกอบรูปพัด เรียงสลับ กว้างประมาณ 40 เซนติเมตร มีใบย่อย 10-20 ใบ ขอบใบหยักเว้าถึงสะดือ
ใบย่อยเรียวยาว กว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาว 15-18 เซนติเมตร ปลายใบแหลมอ่อนลู่ลง โคนใบรูปปลีมี
แผ่นใบสีเขียวเข้มเป็นมัน

ดอกจิ้ง ดอกสีขาวครีม ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงระหว่างกาบใบ ดอกแยกเพศอยู่ต่างต้น ก้านช่อดอกมีขน
ปกคลุม

ผลจิ้ง ผลสดแบบมีเนื้อเมล็ดเดี่ยว สีเขียวอ่อนอมเหลืองมีขนาดเล็ก แต่มักไม่ติดผล

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ทรงพุ่มสวย ปลูกเป็นประธานสวนหย่อมไม้กระถาง มุมอาคาร ปลูกเพื่อบังกำแพง บังสายตา ริม
ทะเล ริมน้ำตก ลำธาร สระว่ายน้ำ

จันผา

Dracaena loureiri Gagnep.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Agavaceae (Dracaenaceae)
Genus	<i>Dracaena</i>
Species	<i>D. loureiri</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง จันทน์แดง (ภาคกลาง, สุราษฎร์ธานี), ลักกะจันทน์ ลักจัน (ภาคกลาง), จันท์ผา, ลักกะจัน, จันท์แดง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดใหญ่หรือไม้ต้นขนาดเล็ก ไม่ผลัดใบ เรือนยอดรูปทรงไข่ เมื่อต้นโตจะแผ่กว้าง เปลือกต้นสีน้ำตาลหรือน้ำตาลอมเทา แตกเป็นร่องตามยาว

ใบจันผา ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับถี่ๆ ที่ปลายกิ่ง ใบรูปแถบยาวแคบ กว้าง 4-5 เซนติเมตร ยาว 45-60 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบแผ่เป็นกาบหุ้มลำต้น ผิวใบด้านบนสีเขียวเข้ม ก้านใบเป็นกาบหุ้มซ้อนทับ กันรอบลำต้น สีขาวนวลตรงกลางดอกมีจุดสีแดง มีกลิ่นหอม

ดอกจันผา ช่อแบบช่อแยกแขนงขนาดใหญ่ตามซอกใบที่ปลายกิ่ง มีดอกจำนวนมาก กลีบดอก 6 กลีบผลสด ทรงกลมขนาดเล็กอยู่รวมกันเป็นพวง

ผลจันผา ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีแดงคล้ำ มีเมล็ดเดียว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล กรกฎาคม- สิงหาคม

ประโยชน์ แก่น แก้ไอ บำรุงหัวใจ แก่เลือดออกตามไรฟัน แก้บาดแผล

ชบา

Hibiscus rosa-sinensis Linn.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malvales
Family	Malvaceae
Genus	<i>Hibiscus</i>
Species	<i>H. rosa-sinensis</i>

ชื่อสามัญ Shoe Flower, Hibiscus, Chinese rose

ชื่อพื้นเมือง ดอกไหม้ ไหม้แดง ไหม้ (เหนือ), ชุมบา ชบาขาว ชุมมา (ปัตตานี), บา ชะมา (ใต้)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดย่อม อยู่ในจำพวกพุทระหง ลำต้นนั้นมีความสูงประมาณ 6-7 ฟุต หรืออาจสูงได้ถึง 12 ฟุต ไม้เนื้ออ่อน ส่วนเปลือกนั้นจะเหนียวมาก

ใบชบา ใบเดี่ยวเป็นสีเขียว ใบโตและฐานใบกว้าง ลักษณะรูปใบมน ตรงปลายใบของมันจะแหลม ริมใบจะเป็นจักใหญ่คล้ายกับฟันเลื่อย เมื่อเราเด็ดมาขยี้จะมีเมือกเหนียวๆ ใบมีความยาวประมาณ 6 เซนติเมตร. และกว้างประมาณ 5-7 เซนติเมตร

ดอกชบา ดอกจะออกเดี่ยวๆ อยู่ระหว่างใบ และมีกลีบอยู่ 5 กลีบ ดอกนั้นจะมีอยู่หลายสีคือ สีแดง สีขาว และสีเหลือง ตรงปลายดอกจะมนและกลม

ผลชบา ผลแห้งแตก รูปกลมถึงยาว แต่มักไม่ค่อยพบผล

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก พอกฝี แก้อาการฟกช้ำบวม ช่วยเรียกน้ำย่อย ใบ รักษาแผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก ช่วยบำรุงผมให้ดกดำเงางาม เปลือกต้น รักษาโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา ดอก ช่วยดับร้อนในร่างกาย แก้กษะหาย และช่วยแก้ไข้ แก้ประจำเดือนมาไม่สม่ำเสมอ มีระดูขาว บำรุงประจำเดือน

ชวนชม

Adenium obesum (Forssk.) Roem. & Schult.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Eudicots
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Adenium</i>
Species	<i>A. obesum</i>

ชื่อสามัญ Mock azalea, Desert rose, Impala lily, Pink Bignonia

ชื่อพื้นเมือง ลั่นทมแดง, ลั่นทมยะวา

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูงได้ถึง 1 เมตร ทุกส่วนมีน้ำยางขาว โคนต้นมักอวบอ้วน

ใบชวนชม ใบเดี่ยว เรียงสลับ ออกเป็นกลุ่มที่ยอด รูปหอกกลับ แผ่นใบหนา เป็นมัน โคนใบสอบ ปลายใบมน มีติ่งสั้น ขอบใบเรียบ

ดอกชวนชม ดอกออกเป็นช่อสั้นที่ปลายกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ สีแดง ชมพู ขาวอมชมพู ม่วง หรือขาว เชื่อมติดกันเป็นหลอด รูปแตร

ผลชวนชม ผลเป็นฝักรูปกระสวย แตกตะเข็บด้านเดียว เมล็ดแบน มีกระจุกขนสีขาว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ประดับตกแต่ง

ชะอม

Acacia pennata (L.) Willd. ssp. *insuavis* (Lace) I.C. Nielsen

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Fabales
Family	Fabaceae (Leguminosae- Mimosoideae)
Genus	<i>Acacia</i>
Species	<i>A. pennata</i>

ชื่อสามัญ Climbing Wattle

ชื่อพื้นเมือง ผักหละ ผักละ ผักล่า ผักห้า (ภาคเหนือ), ชะอม (ไทยภาคกลาง), ผักข่า (ร้อยเอ็ด)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม หรือไม้ยืนต้นขนาดเล็ก สูงได้ถึง 5 เมตร ลำต้นและกิ่งก้าน มีหนามแหลมปกคลุม

ใบชะอม ใบประกอบแบบขนนกสองชั้น ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม ใบอ่อนมีกลิ่นฉุน เฉพาะตัว

ดอกชะอม ดอกออกเป็นช่อที่ปลายยอด มีดอกย่อยสีเหลืองอ่อนๆ จำนวนมาก

ผลชะอม ผลเป็นฝักแบน

ช่วงเวลาการมีดอกและผล เมษายน – กรกฎาคม

ประโยชน์ ราก แก้อาการท้องอืดท้องเฟ้อ จุกเสียดแน่นท้องและขับลมในกระเพาะอาหาร ใบอ่อน ช่วยลดความร้อนในร่างกาย

ชาฮกเกี้ยน

Carmona retusa (Vahl) Masam.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Incertae sedis
Family	Boraginaceae
Genus	<i>Carmona</i>
Species	<i>C. retusa</i>

ชื่อสามัญ Fukien Tea, Philippine Tea

ชื่อพื้นเมือง ชาญี่ปุ่น, ช่อยจีน, ชาญวน

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นแตกกิ่งก้านจำนวนมากเป็นพุ่มแน่นทึบ

ใบชาฮกเกี้ยน ใบเดี่ยว เรียงสลับ มักออกเป็นกระจุกสั้นๆ ตามกิ่ง รูปไข่กลับแคบ กว้าง 0.5-2 เซนติเมตร ยาว 1-4 เซนติเมตร ปลายแยกเป็นพูแหลมมักเป็นติ่งหนามอ่อน โคนใบรูปลิ่ม ขอบใบหยักผิวใบด้านบนสีเขียวเข้ม เป็นมันค่อนข้างหนาด้านหลังใบสีเขียวอ่อน

ดอกชาฮกเกี้ยน ดอกสีขาว ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามซอกใบ มีดอกย่อย 2-5 ดอก กลีบเลี้ยง 5 กลีบ รูปแถบสีเขียวอ่อน ด้านนอกมีขนยาวประปราย โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเล็กน้อยเป็นรูปกรวย ปลายแยกเป็น 5 แฉกดอกบานเต็มที่กว้าง 0.8 มิลลิเมตร

ผลชาฮกเกี้ยน ผลสด รูปกลมขนาด 6 มิลลิเมตร สีส้มแดง มี 4 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบ ขับเหงื่อ แก้ท้องเสีย แก้ไอ และบำรุงธาตุ

ชุมเห็ดเทศ

Senna alata (L.) Roxb.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Fabales
Family	Fabaceae (Leguminosae: Caesalpinioideae)
Genus	<i>Senna</i>
Species	<i>S. alata</i>

ชื่อสามัญ Ringworm Bush, Candelabra Bush, Seven Golden Candle-stick.

ชื่อพื้นเมือง มากะลิงเทศ, ลับมันหลาว, ชีคาก (ภาคเหนือ), ชุมเห็ดใหญ่, ชุมเห็ดเทศ (ไทยภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นมีความสูง 2-3 เมตร ก้านใบนั้นยาวในก้านหนึ่งนั้นจะมีใบแตก

ใบชุมเห็ดเทศ ใบประกอบแบบขนนกปลายคู่ ใบย่อยมี 8-20 คู่ แกนกลางใบหนา ก้านใบประกอบ หูใบรูปติ่งหู สามเหลี่ยม ติดทน ใบย่อยรูปรีหรือขอบขนาน ปลายใบและโคนใบกลม แผ่นใบเกลี้ยง

ดอกชุมเห็ดเทศ ช่อดอกแบบช่อกระจุก แฉกๆ ออกตามซอกใบ ยาว 20-50 เซนติเมตร ใบประดับรูปรี ยาว 2-3 เซนติเมตร ร่วงง่าย ก้านดอกย่อย ยาว 2-4 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เรียงซ้อนเหลื่อมในตาดอก รูปขอบขนาน กลีบดอก 5 กลีบ สีเหลืองสด แผ่นกลีบรูปไข่เกือบกลม หรือรูปช้อน มีก้านกลีบสั้นๆ

ผลชุมเห็ดเทศ ผลเป็นฝักรูปแถบ ยาวแบน เกลี้ยง มีปีกกว้างประมาณ 5 มิลลิเมตร ฝักมีผนังกัน เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ยาบำรุงธาตุ ปัสสาวะเหลือง โรคตาเหลือง ใบ เป็นยาระบาย รักษากลากเกลื้อน ทั้งต้น ใช้ขับพยาธิในลำไส้ ถ่ายพิษตานทรัง รักษาซาง โรคผิวหนัง ฝัก ยารักษากลาก และเป็นยาขับพยาธิ เมล็ด ใช้รักษาอาการท้องผูก รักษาโรคผิวหนัง ขับพยาธิ

ต้อยติ่งฝรั่ง

Ruellia squarrosa (Fenzi) Cufod.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Acathaceae
Genus	<i>Ruellia</i>
Species	<i>R. squarrosa</i>

ชื่อสามัญ ruellias, wild petunias

ชื่อพื้นเมือง ต้อยติ่งเทศ, ต้อยติ่งน้ำ

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มเล็ก ลำต้นสูงประมาณ 50-80 เซนติเมตร

ใบต้อยติ่งฝรั่ง ใบเดี่ยวออกเรียงตรงข้าม ใบยาวรียาวปลายแหลมโคนมน ขอบใบเรียบกว้าง 1.5-3 เซนติเมตร ยาว 10-15 เซนติเมตร

ดอกต้อยติ่งฝรั่ง ดอกออกเป็นช่อๆ ละ 2-3 ดอก รูปลำโพงแยกเป็นแฉก 5 แฉก กลีบดอกห้อยย่น มีทั้งสีม่วง สีชมพู สีขาว

ผลต้อยติ่งฝรั่ง ผลรียาวสีเขียวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำเมื่อแก่ ภายในผลมีเมล็ดลักษณะแบน 8-10 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ประดับตกแต่ง

เตยหอม

Pandanus amaryllifolius Roxb.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Pandanales
Family	Pandanaceae
Genus	<i>Pandanus</i>
Species	<i>P. amaryllifolius</i>

ชื่อสามัญ Pandanus Palm , Fragrant Pandan , Pandan Wangi

ชื่อพื้นเมือง เตยหอมใหญ่(ภาคกลาง), เตยหอมเล็ก ปาแนะวอจิง(มลายู), หวานข้าวใหม่(เหนือ), ปาแนะออริง (ใต้), ปานหนัน (นราธิวาส-ปัตตานี)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก เจริญเติบโตลักษณะเป็นกอ มีลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ผิวดิน ลำต้นติดดิน ออกรากตามข้อของลำต้นได้เมื่อลำต้นยาวมากขึ้นใช้เป็นรากค้ำยัน

ใบเตยหอม ใบเดี่ยวเรียงสลับเวียนเป็นเกลียวขึ้นไปจนถึงยอด ลักษณะใบยาวเรียวคล้ายใบหอก ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบเป็นมัน เส้นกลางใบเว้าลึกเป็นแอ่ง ถ้าดูด้านท้องใบจะเห็นเป็นรูปคล้ายกระดูกงูเรือ

ดอกเตยหอม ดอกช่อแบบ สเปดิก(spadix) ดอกย่อยแยกเพศและแยกต้น ไม่มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอก

ผลเตยหอม ผลขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ไม่เกิดดอกและผล เป็นเตยเพศผู้

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก และต้น แก้กษัย ไตพิการ ขับปัสสาวะ แก้ไข้ พิษร้อน แก้กามโรค แก้ร้อนในกระหายน้ำ นำรากและต้นมาต้มกับเนื้อไม้หรือใบไม้สัก กินน้ำช่วยแก้โรคเบาหวาน ใบ บำรุงหัวใจ ดับพิษไข้ ชูกำลัง เนื่องจากใบไม้มีกลิ่นหอมใช้ผสมอาหารหรือขนมให้มีสีเขียวและมีกลิ่นหอม

ทองอุไร

Tecoma stans (L.) Kunth

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Bignoniaceae
Genus	<i>Tecoma</i>
Species	<i>T. stans</i>

ชื่อสามัญ Yellow elder, Yellow bells, Trumpet vine

ชื่อพื้นเมือง พวงอุไร, ดอกสร้อยทอง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มหรือไม้ต้นขนาดเล็ก สูง 2-5 เมตร ไม้ผลัดใบ ลำต้นสีน้ำตาลนวล เรือนยอดทรงกลมถึงรูปไข่ ทรงพุ่มโปร่ง ลำต้นตั้งตรง

ใบทองอุไร ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงตรงข้าม ใบย่อย 2-5 คู่ รูปหอก โคนและปลายใบแหลม ขอบใบจักเป็นฟันเลื่อย

ดอกทองอุไร ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ เชื่อมติดกันเป็นหลอด กลีบดอก 5 กลีบ สีเหลือง เชื่อมติดกัน รูปประพัง

ผลทองอุไร ผลเป็นฝัก รูปทรงกระบอก แตกเป็นสองซีก เมล็ดแบน จำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล กรกฎาคม - กันยายน

ประโยชน์ ไม้ประดับตกแต่ง

ทับทิม

Punica granatum L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Myrtales
Family	Punicaceae
Genus	<i>Punica</i>
Species	<i>P. granatum</i>

ชื่อสามัญ Pomegranate

ชื่อพื้นเมือง มะเก้ว (เหนือ), พิลาขาว (น่าน), พิลา (หนองคาย), มะก่องแก้ว หมากจิ้ง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง สูง 2-5 เมตร เปลือกลำต้นสีเทาอ่อนข้างเรียบ แตกกิ่งก้านโปร่งยาว

ใบทับทิม ใบเดี่ยวรูปใบหอก ออกตรงข้าม โคนใบแหลม ขอบใบเรียบ ปลายใบแหลม หรือมน

ดอกทับทิม ดอกออกที่ปลายกิ่ง ไม่มีก้าน หรือหากมีก้านสั้นมาก สีเหลืองอ่อน ปลายเรียวแหลม ฐานรองดอกสีแดง มีรังไข่ติดที่ระดับ 1 เซนติเมตร ขึ้นมา กลีบเลี้ยงปลายแยกเป็นแฉก รูปไข่แกมรูปสามเหลี่ยม ปลายมน ออก กลีบดอกสีแดงรูปไข่กลับ

ผลทับทิม ผลรูปกลม เปลือกผลหนา ผิวเรียบเกลี้ยง เป็นมัน เมื่อสุกมีสีเหลืองปนน้ำตาลและมีสีแดงฉาบบางๆ เป็นตอนๆ ผลแก่จะแตกอ้าเห็นภายในมีเมล็ดจำนวนมาก และมีเนื้อสีชมพูอ่อน โปร่งแสง ห่อหุ้มเมล็ดไว้ เมล็ดรูปร่างเป็นเหลี่ยมมนๆ อัดกันแน่นเต็มผล เมล็ดมีทั้งชนิดสีแดง ชมพู และสีเหลืองซีด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล มีนาคม-พฤษภาคม

ประโยชน์ ราก ขับพยาธิเส้นด้าย ไล่เดือน ตัวตืด แก้เจ็บในคอ ใบ แก้ท้องร่วง แก้บิด แก้อาเจียน พอกแผลฟกช้ำ ดอก ห้ามเลือด แก้อาเจียนเป็นเลือด แก้เลือดกำเดา เมล็ด แก้โรคลักปิดลักเปิด บำรุงกระเพาะอาหาร ทำให้เจริญอาหาร

นีออน

Leucophyllum frutescens (Berl.) Johnson

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Scrophulariaceae
Genus	<i>Leucophyllum</i>
Specie	<i>L. frutescens</i>

ชื่อสามัญ Barometer Bush, Texas Ranger

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม พืชบก กลางแจ้ง สูง 1.3 เมตร กว้าง 0.9 เมตร ทรงพุ่มกลม ลำต้นเหนือดิน ตั้งตรงได้เอง ลำต้นเรียบเห็นข้อปล้องไม่ชัดเจน ต้นอ่อนสีเขียวปนขาว ต้นแก่สีน้ำตาลปนเทา ไม้มีน้ำยาง

ใบนีออน ใบเดี่ยว ใบอ่อนมีสีเขียวอ่อนเหลือง ใบแก่สีเขียวปนขาว กว้าง 1.3 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร ใบมีขนละเอียดอ่อนนุ่มทั่วใบ ใบเรียงสลับ แผ่นใบรูปใบหอกกลับ ปลายใบมน โคนใบรูปปลีมน ขอบใบเรียบ

ดอกนีออน ดอกเดี่ยว ออกดอกที่ซอกใบ สีม่วง กลีบเลี้ยงติดกัน 5 กลีบ สีเขียวปนขาว กลีบดอกติดกัน 5 กลีบ สีม่วงอ่อน เกสรตัวผู้ 4 อัน สีขาว เกสรตัวเมีย 1 อัน สีม่วงอ่อน รังไข่เหนือวงกลีบ ไม่มีกลิ่น กลีบดอกติดกันรูปกรวย

ผลนีออน ผลแห้ง ผลอ่อนสีเขียว ผลรี ปลูกเป็นไม้ประดับ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

บานบุรี

Allamanda cathartica L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Allamanda</i>
Species	<i>A. cathartica</i>

ชื่อสามัญ Common allamanda, Golden trumpet, Golden trumpet vine, Yellow bell

ชื่อพื้นเมือง บานบุรีเหลือง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มกึ่งเลื้อย สูง 1-2 เมตร ลำต้นกลมเรียบ ไม่มีขน มียางขาวทุกส่วนของต้น

ใบบานบุรี ใบเรียงรอบข้อ 3-6 ใบ ใบเดี่ยว ใบรูปรีไข่กลับหรือขอบขนานหรือรูปใบหอก กว้าง 2-3 เซนติเมตร ยาว 5-7 เซนติเมตร ปลายใบแหลมหรือแหลมเป็นติ่ง โคนใบรูปลิ้น ขอบใบเรียบ ด้านบนเป็นมัน

ดอกบานบุรี ดอกออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบดอก 5 กลีบ สีเหลือง เชื่อมติดกันเป็นหลอดรูปแตร มีทั้งชนิดกลีบดอกชั้นเดียวและกลีบดอกซ้อน

ผลบานบุรี ผล ผลกลมมีหนาม เมื่อแก่ แตกได้เมล็ดจำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบ ทำให้อาเจียน แก้อาการจุกเสียด

บานบุรีม่วง

Allamanda blanchetii A. DC.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Allamanda</i>
Species	<i>A. blanchetii</i>

ชื่อสามัญ Purple Allamanda, Violet Allamanda

ชื่อพื้นเมือง บานบุรีสีกุหลาบ

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มกึ่งเลื้อย มีลำต้นสูง 1-4 เมตร กิ่งอ่อนมีขนปกคลุม ทุกส่วนมีน้ำยางสีขาว

ใบบานบุรีม่วง ใบเป็นใบเดี่ยว ขนาดกว้าง 4-4.5 เซนติเมตร ยาว 7-8 เซนติเมตร มีก้านใบยาว 2 มิลลิเมตร ใบมีลักษณะรี แต่ค่อนข้างป้อม กว้างประมาณ 4-5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 7-8 เซนติเมตร โคนใบสอบ ปลายใบแหลมเล็ก แผ่นใบ และขอบใบเรียบ มีขนปกคลุม

ดอกบานบุรีม่วง ดอกออกเป็นช่อตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีเขียวอ่อน กลีบดอก 5 กลีบ สีม่วงอมชมพู เชื่อมติดกันเป็นหลอด รูปแตร

ผลบานบุรีม่วง ผลรูปไข่ มีหนาม เมื่อแก่แตกออก เมล็ดจำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบ ใช้เป็นยาถ่าย รักษาอาการจุดเสียด และทำให้อาเจียน เปลือกและยาง เป็นยาถ่าย ขับน้ำดี

ใบทอง ใบเงิน ใบนาค

Graptophyllum pictum (L.) Griff.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Acanthaceae
Genus	<i>Graptophyllum</i>
Species	<i>G. pictum</i>

ชื่อสามัญ Caricature plant

ชื่อพื้นเมือง ทองคำขาว, ทองนพคุณ ทองลงยา, นาคนอก ทองสัมฤทธิ์

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นมีความสูงประมาณ 2-4 เมตร แตกกิ่งสาขาออกจากโคนต้น และเจริญพุ่งตรงไปข้างบน ลำต้นกลมเล็ก สีขาวปนเทา

ใบใบทอง ใบเงิน ใบนาค ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปวงรี ขอบใบเป็นคลื่น ใบด่าง มีหลายสี กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 8-12 เซนติเมตร

ดอกใบทอง ใบเงิน ใบนาค ดอกช่อ ออกเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดปลายแยกเป็น 2 ปาก สีม่วงแดง

ผลใบทอง ใบเงิน ใบนาค ผลแห้ง แตกได้ รูปวงรี

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ถอนพิษ แก้โรคตับ แก้เสมหะ

ประทัดไต้หวัน

Hamelia patens Jacq.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Rubiales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Hamelia</i>
Species	<i>H. patens</i>

ชื่อสามัญ Scarlet Bush

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มกลม กิ่งก้านมีสีน้ำตาลแดงเรื่อ

ใบประทัดไต้หวัน ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามหรือรอบข้อประมาณ 3 ใบ ใบรูปรีถึงรูปไข่ กว้าง 5-7 เซนติเมตร ยาว 5-10 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ผิวใบด้านบนสีเขียวอม เหลือง เป็นมัน

ดอกประทัดไต้หวัน ดอกสีส้มแดง ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามซอกใบและปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมติดกัน เป็นหลอดแคบเล็ก ปลายแยก 4 แฉก หยักเป็นแฉกเล็กๆ

ผลประทัดไต้หวัน ผลสดแบบมีเนื้อ รูปไข่ กว้างประมาณ 6 มิลลิเมตร ยาวประมาณ 8 มิลลิเมตร เมื่อแก่มีสีดำ มีเมล็ดจำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ไม้ประดับตกแต่ง

ปริกน้ำค้าง

Asparagus densiflorus (Kunth) Jessop. Sprengeri Group

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Asparagaceae
Genus	<i>Asparagus</i>
Species	<i>A. densiflorus</i>

ชื่อสามัญ Asparagus fern

ชื่อพื้นเมือง ปริก

ลักษณะทั่วไป ไม้คลุมดิน ลำต้นสั้นแตกกิ่งก้านเป็นพุ่ม ใบดูละเอียด กิ่งก้านตั้งตรงหรือโค้งห้อยลง

ใบปริกน้ำค้าง ใบจริงเปลี่ยนเป็นหนามเล็กๆ ส่วนที่คล้ายใบ (phyllode) เป็นส่วนของลำต้นลักษณะเป็นรูปแถบถึงรูปเข็มสั้น กว้าง 1-2 มิลลิเมตร ยาว 5-15 มิลลิเมตร ปลายแหลมค่อนข้างแข็ง สีเขียวสดเป็นมัน ออกข้อละ 3 อัน

ดอกปริกน้ำค้าง ดอกสีขาวอมชมพู ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกที่ปลายกิ่ง ขนาด 2-5 มิลลิเมตร

ผลปริกน้ำค้าง ดอกผลสดแบบมีเนื้อ สีแดงสด ขนาดประมาณ 1 มิลลิเมตร มีเมล็ดเดียว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

ปัดดาเวีย

Jatropha integerrima Jacq.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Jatropha</i>
Species	<i>J. integerrima</i>

ชื่อสามัญ Peregrina, Spicy jatropha

ชื่อพื้นเมือง เข็มปัดดาเวีย

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม เรือนยอดทรงพุ่มรูปไข่ มีความสูง 1.2 เมตร อาศัยอยู่บนบก ลำต้นเหนียวดินตั้งตรงเองได้ เปลือกลำต้นสีน้ำตาลเทา ขรุขระ มียาง

ใบปัดดาเวีย ใบเดี่ยว สีเขียว ขนาดกว้างแผ่นใบ 5 เซนติเมตร ความยาวของใบ 7 นิ้ว ลักษณะพิเศษของใบ คือ หลังใบจะมีสีค่อนข้างแดง การเรียงตัวของใบบนกิ่งสลับ รูปร่างใบเป็นรูปรี รูปร่างแผ่นใบเป็นรูปขอบขนาน ปลายใบเป็นเรียวแหลม โคนใบรูปลิ้น ขอบใบเรียบ

ดอกปัดดาเวีย ช่อกระจุกเชิงประกอบ ตำแหน่งที่ออกดอกบริเวณปลายยอด กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 6 แฉก สีน้ำตาลแดง กลีบดอกแยกจากกัน มีจำนวน 5 กลีบ สีแดง เกสรเพศผู้ มีจำนวน 8-10 อัน สีเหลืองส้ม เกสรเพศเมีย มีจำนวน 5 อัน สีเหลืองส้ม รังไข่อยู่เหนือวงกลีบ มีกลิ่นหอม

ผลปัดดาเวีย ผลเดี่ยว ผลแห้งแตกกลางพู ผลอ่อนสีเขียว ผลแก่สีน้ำตาล ผลมี 3 พู

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ไม้ประดับตกแต่ง

ปาล์มจีบ

Licuala grandis H. Wendl.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Arecales
Family	Arecaceae (Palmae)
Genus	<i>Licuala</i>
Species	<i>L. grandis</i>

ชื่อสามัญ Fan Palm

ชื่อพื้นเมือง ปาล์มเชียงฮั่ว

ลักษณะทั่วไป ปาล์มต้นเดี่ยวไม่แตกกอ และไม่มีหน่อ ลำต้นสูงถึง 6 ฟุต ต้นโตขนาด 3 นิ้ว

ใบปาล์มจีบ ใบเดี่ยว รูปค่อนข้างกลมคล้ายพัด เรียงสลับ 70-80 เซนติเมตร แผ่นใบหนา สีเขียวเข้มเป็นมัน มีรอยจีบตามความยาวของใบจากก้านใบไปสู่ขอบใบ ขอบใบ ย่อเป็นคลื่นจักแหลมถี่สม่ำเสมอเท่ากัน ก้านใบ สีเขียวยาว 60-70 เซนติเมตร มีหนามแหลมตอนใกล้ๆโคนกาบใบ

ดอกปาล์มจีบ ดอกสีขาวอมเหลือง ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงระหว่างกาบใบ ดอกสมบูรณ์เพศ ช่อดอกยาว ประมาณ 2 เมตร

ผลปาล์มจีบ ผลสดแบบมีเนื้อเมล็ดเดียว ติดผลจำนวนมาก ทรงกลมรี ยาวประมาณ 1 เซนติเมตร ผลแก่สีแดง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

ปาล์มแชมเปญ

Hyophorbe lagenicaulis (L.H.Bailey) H.E.Moore

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Arecales
Family	Arecaceae
Genus	<i>Hyophorbe</i>
Species	<i>H. lagenicaulis</i>

ชื่อสามัญ Bottle palm

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป อ้วนเตี้ยยอดแหลมโคนต้นเป็นตะโพกใหญ่ กว่าส่วนยอดลำต้นขนาดสูง 12-18 นิ้ว

ใบปาล์มแชมเปญ ใบยาว 6-7 ฟุต ปลายทางใบบิดเล็กน้อย ทางใบโค้งลงเป็นเส้นโค้งและทางใบทั้งหมดก็กางออกจากยอดห่อ

ดอกปาล์มแชมเปญ ดอกเป็นช่อที่โคนกาบในข้อของลำต้นจะเป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศ แบบ monoecious

ผลปาล์มแชมเปญ ผลโตกว่าหมากสามเหลี่ยม เมล็ด : เมล็ดเมล็ดแบนๆ ยาวๆ ประมาณครึ่งนิ้วในผลหนึ่งมีเมล็ดเดียว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ นิยมนำมาเป็นไม้ประดับและจัดสวน

ผกากรอง

Lantana camara L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Verbenaceae
Genus	<i>Lantana</i>
Species	<i>L. camara</i>

ชื่อสามัญ Lantana

ชื่อพื้นเมือง ก้ามกุ้ง เบญจมาศป่า ขะจาย ตาปู มะจาย (แม่ฮ่องสอน), ขี้กา (ปราจีนบุรี), คำขี้ไก่ (เชียงใหม่), เบ็งละมาศ สาบแร้ง ยี่สุน (ตรัง), สามสิบ (จันทบุรี)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นตรงสีเหลี่ยม มีหนามแหลม แตกกิ่งเป็นมุมแหลม ปลายกิ่งตั้ง การกระจายของกิ่งก้านลำต้น มีขนสากทั่วใบและกิ่ง

ใบผกากรอง ใบเรียงตรงข้ามสลับตั้งฉาก ใบเดี่ยว รูปไข่ โคนใบมน ปลายใบเรียวแหลม ขอบใบหยักมน แผ่นใบมีขนปกคลุม ก้านใบกลม

ดอกผกากรอง ดอกช่อแบบช่อกระจุกแน่น ออกเป็นกระจุกที่ปลายกิ่ง ดอกรอบนอกจะบานก่อน กลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 กลีบ มีหลายสี เช่น สีส้ม สีชมพู สีขาว สีแสด ภายในต้นเดียวกันอาจมีหลายสีด้วย มีกลิ่นหอมฉุน

ผลผกากรอง ผลสีม่วงดำ มีเนื้อผล ขนาดประมาณ 3-5 มิลลิเมตร

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ช่วยแก้อาการปวดศีรษะ ใบ ช่วยทำให้อาเจียน ดอก ยาแก้อาการปวดท้องอาเจียน

พราวชมพู

Podranea ricasoliana (Tanfani) Sprague

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Bignoniaceae
Genus	<i>Podranea</i>
Species	<i>P. ricasoliana</i>

ชื่อสามัญ Pink trumpet vine, Port St. Johns creeper

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มรอเลื้อย

ใบพราวชมพู ใบประกอบแบบขนนกปลายคี่ เรียงตรงข้าม ใบย่อย 3-5 คู่ รูปหอก โคนใบเบี้ยว ปลายใบแหลม ขอบใบหยักห่างๆ

ดอกพราวชมพู ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง กลีบเลี้ยง 5 กลีบ สีขาวอมเขียวอ่อน เชื่อมติดกันเป็นถ้วย กลีบดอก 5 กลีบ สีชมพู หรือชมพูอมม่วง เชื่อมติดกัน รูปแตร

ผลพราวชมพู ผลเป็นฝักแบน แตกเป็นสองซีก เมล็ดแบน มีปีก จำนวนมาก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ไม้ประดับตกแต่ง

พริกชี้หนู

Capsicum frutescens Linn.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Solanales
Family	Solanaceae
Genus	<i>Capsicum</i>
Species	<i>C. frutescens</i>

ชื่อสามัญ Chilli Padi, Bird's Eye Chilli, Bird Chilli, Thai pepper

ชื่อพื้นเมือง พริกชี้หนู - พริกนก พริกแต้ พริกแต้ (เหนือ), พริกขี้หนู ดิปสี้ขี้หนู (ใต้), ดิปสี้ (ปัตตานี) ปะแกว (นครราชสีมา), หมักเพ็ด พริกแกว (อีสาน), พริกชี้ฟ้า - พริกเดือยไก่ (เหนือ), พริกมัน (กรุงเทพฯ), พริกยักษ์ - พริกหวาน พริกฝรั่ง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มเล็ก สูง 45-75 เซนติเมตร

ใบพริกชี้หนู ใบเดี่ยว มีลักษณะแบนเรียบ สีเขียวอ่อน และเขียวเข้มตามอายุของใบ ใบเป็นมัน มีขนปกคลุมเล็กน้อย รูปร่างของใบมีลักษณะรูปไข่จนถึงเรียวยาว ปลายใบแหลม ใบออกบริเวณกิ่งแบบตรงข้ามกัน

ดอกพริกชี้หนู ดอกสีขาวขนาด 1 ออกเป็นกลุ่ม 1-3 ดอกตรง ชอกใบ มีกลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 5 อัน ขึ้นสลับกับกลีบดอก เกสร ตัวเมีย 1 อัน รังไข่มี 2 หรือ 3 ห้อง ก้านผลอาจยาวถึง 3.5 เซนติเมตร ชูขึ้น

ผลพริกชี้หนู ผลสุกมีสีแดงหรือแดงปนน้ำตาล ผิวลื่นมัน ภายในกลวง มี แกนกลาง บนแกนมีเมล็ดสีเหลือง เกาะอยู่มากมาย แต่ละเมล็ดมีลักษณะแบนกลม

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ผล ประุงรสอาหาร ช่วยเจริญอาหาร แก้อาเจียน บิด หิด กลาก ปวดบวม

พุดซ้อน

Gardenia jasminoides J.Ellis

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Gardenia</i>
Species	<i>G. jasminoides</i>

ชื่อสามัญ Cape jasmine, Gardenia jasmine

ชื่อพื้นเมือง เคดฉวา (ภาคเหนือ), แคลฉวา (เชียงใหม่), พุดจีน, พุดซ้อน, พุดใหญ่, (ภาคกลาง), พุทธรักษา (ราชบุรี)

ลักษณะทั่วไป พรรณไม้พุ่มเตี้ย มีลักษณะลำต้นคล้ายกับพุดจิบ จะผิดกันก็ตรงที่ว่าพุดซ้อนจะไม่มีสีขาวอยู่ในต้นและใบ เหมือนพุดจิบ

ใบพุดซ้อน ไม้ที่มีใบหนาแน่น ทำให้ดูทึบ ลักษณะของใบรูปมนรี ปลายใบแหลม ใบจะมีความยาวประมาณ 2-2.5 นิ้ว มีสีเขียวเข้ม ใบจะเหมือนกับพุดจิบ แต่จะผิดกันก็ตรงที่ไม่มียางสีขาวเท่านั้น

ดอกพุดซ้อน ดอกเป็นดอกเดี่ยว อยู่ตามง่ามกิ่งตอน ไกลๆ กับตรงส่วนยอด ลักษณะของดอกเหมือนๆ กับดอกพุดจิบ ดอกของพุดซ้อนจะมีสีขาว และกลีบดอกจะซ้อนๆ กัน หลายชั้น จะมีกลิ่นหอมอ่อนๆ

ผลพุดซ้อน ผลจะออกเป็นฝัก มีลักษณะเป็นรูปขอบขนาน ตรงปลายจะแหลมและโค้ง ภายในจะมีเมล็ดประมาณ 3-6 เม็ด ถ้าแก่จัดจะแตกออกเป็น 2 ซีก และเมล็ดจะมีเยื่อหุ้มเป็นสีแดง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก รักษาอาการแก้ไข้ แก้ปวดฟัน แก้เลือดกำเดา

พุดพิชญา

Wrightia antidysenterica R. Br.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Wrightia</i>
Species	<i>W. antidysenterica</i>

ชื่อสามัญ Arctic Snow, Milky Way, Snowflake, Sweet Indrajao, Winter Cherry Tree

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 1.5-2 เมตร กิ่งก้านสีน้ำตาลแดง

ใบพุดพิชญา ใบเรียงตรงข้าม ใบเดี่ยว รูปใบหอกแกมรูปรี ปลายใบเรียวแหลมสั้นหรือเป็นติ่ง โคนใบแหลมถึงกลม หลังใบสีเขียว ท้องใบสีเขียวอ่อน เส้นใบนูนเด่นชัดด้านท้องใบ มีขนที่ขอบก้าน

ดอกพุดพิชญา ดอกช่อสีขาว ออกเป็นช่อกระจุกที่ปลายกิ่ง ดอกย่อย 1-7 ดอก กลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อนปนเหลือง โคนเชื่อมติดกันเป็นถ้วยสั้นๆ ปลายแยกเป็น 5 แฉก กลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดแคบยาว สีขาว รยางค์เป็นแผ่นแคบแข็ง คล้ายซี่ผึ้ง ปลายแยกเป็นริ้ว 2-5 ริ้ว

ผลพุดพิชญา -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

พุดศุภโชค

Gardenia jasminoides.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Asterids
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Gardenia</i>
Species	<i>G. jasminoides</i>

ชื่อสามัญ Gardenia Crape Jasmine

ชื่อพื้นเมือง พุดศรีลังกา พุดกระระ

ลักษณะทั่วไป ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ลักษณะเป็นพุ่มเตี้ย ลำต้นสูง 1-3 เมตร ผิวลำต้นมีสีเทา แตกกิ่งก้านออกใบรอบต้น

ใบพุดศุภโชค ใบเดี่ยว แตกเป็นคู่ตรงกันข้าม ตามข้อของกิ่ง ลักษณะของใบเป็นรูปมนรี ปลายใบแหลม ผิวใบเรียบสีเขียว ขนาดใบกว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 8-12 เซนติเมตร

ดอกพุดศุภโชค ดอกเดี่ยว ออกตามปลายยอดหรือปลายกิ่ง ช่อหนึ่งมี 5-6 ดอก แล้วแต่ชนิดพันธุ์ ดอกมีกลิ่นหอมสีขาว กลีบดอกซ้อนเป็นชั้นๆ หรือเรียงเป็นชั้นเดียวแล้วแต่ชนิดพันธุ์ ดอกบานมีความโต 2-5 เซนติเมตร

ผลพุดศุภโชค ผลเป็นฝักรูปกระบอกแหลมโค้ง ภายในมีเมล็ด 3-5 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

พุดน้ำบุศย์

Gardenia carinata Wall. ex Roxb.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Rubiaceae
Genus	<i>Gardenia</i>
Species	<i>G. carinata</i>

ชื่อสามัญ Kedah gardenia, Golden gardenia

ชื่อพื้นเมือง ตะปือโก, รักนา

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 1-2 เมตร แตกกิ่งจำนวนมาก ทรงพุ่มแน่นทึบ กิ่งแตกตรงข้อ 2-3 กิ่ง

ใบพุดน้ำบุศย์ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้ามเป็นคู่ รูปหอก ปลายเรียวแหลม โคนเบี้ยว ขอบเรียบ แผ่นใบบาง เส้นกลางใบ และเส้นใบสีขาวเด่นชัด ผิวด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน ผิวด้านล่างสีเขียวอ่อน

ดอกพุดน้ำบุศย์ ดอกเดี่ยว ออกที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง ดอกสีเหลืองอมส้ม กลีบเลี้ยงสีเขียว โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก รูปไข่ ปลายมน ขอบกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย

ช่วงเวลาออกดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ ดอกมีกลิ่นหอม

ลั่นทมใบศร

Plumeria pudica Jacq.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Plumeria</i>
Species	<i>P. pudica</i>

ชื่อสามัญ Bridal Bouquet, Fiddle leaf Plumeria

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 2-4 เมตร ทุกส่วนมีน้ำยางขาว

ใบลั่นทมใบศร ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปขอบขนาน ปลายโค้งป้านออกเป็นสามเหลี่ยมคล้ายหัวลูกศร แผ่นใบหนาเป็นมัน โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ

ดอกลั่นทมใบศร ดอกออกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง มีกลิ่นหอมอ่อน กลีบดอก 5 กลีบ สีขาว เชื่อมติดกันเป็นหลอดรูปกรวย ปากหลอดด้านในสีเหลือง

ผลลั่นทมใบศร มีลักษณะคล้ายกับฝักต้นชวนชม ฝักอ่อนสีจะมีสีเขียวเมื่อแก่ฝักจะมีสีแดงถึงดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

หุปลาซ่อน

Acalypha wilkesiana Mull. Arg.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Acalypha</i>
Species	<i>A. wilkesiana</i>

ชื่อสามัญ Copper Leaf Beef - steak

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม เรือนยอดทรงพุ่มรูปกลม ความสูง 1.80 เมตร ความกว้างทรงพุ่ม 1.05 เมตร

ใบหุปลาซ่อน ใบเดี่ยว สีส้มแดงปนเขียว ขนาดแผ่นใบกว้าง 6.4 เซนติเมตร ยาว 8.5 เซนติเมตร ใบบิดงอ ใบเรียงตัวแบบเวียน แผ่นใบรูปไข่ ปลายใบแหลม โคนใบเฉียง ขอบใบจักฟันเลื่อยถี่

ดอกหุปลาซ่อน ดอกช่อออกที่ซอกใบ ผล เป็นพวงห้อยระย้าสีส้ม ผลขนาดเล็กติดอยู่กับก้าน

ผลหุปลาซ่อน ผลเดี่ยว ผลเมล็ดเดี่ยวแข็งแตกกลางพู

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับ

เอื้องหมายนาต่าง

Costus speciosus Variegated

Kingdom	Plantae
Division	Angiosperms
Class	Monocots
Order	Zingiberales
Family	Costaceae
Genus	<i>Costus</i>
Species	<i>C. speciosus</i>

ชื่อสามัญ crap Ginger, Malay Ginger, Spiral Flag

ชื่อพื้นเมือง เอื้องตัน (ยะลา), เอื้องใหญ่ (ภาคใต้), ชูไลบ้อง, ชูเลโบ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน), เอื้องเพ็ดม้า (ภาคกลางเกาะสมุย), เอื้องช้าง (นครศรีธรรมราช)

ลักษณะทั่วไป พืชล้มลุก ลำต้นกลมอ้วนน้ำว้ดผ่าศูนย์กลางได้ประมาณ 1.5 เซนติเมตร และลำต้นมีความสูงประมาณ 1.5-2.5 เมตร ส่วนรากนั้นจะเป็นหัวใหญ่ยาว ตามบริเวณโคนต้นจะติดหัวแข็งคล้ายไม้

ใบเอื้องหมายนาต่าง ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปวงรีแกมขอบขนานหรือรูปใบหอก กว้าง 5-8 เซนติเมตร ยาว 15-40 เซนติเมตร ด้านล่างมีขนนุ่มทั่วไป ใบสีเขียวปนขาว

ดอกเอื้องหมายนาต่าง ดอกเป็นช่อออกที่ปลายกิ่งสีขาว กลีบแผ่กว้างหรือเกือบกลม ตรงกลางดอกมีแต้มสีเหลืองหรือสีชมพู ดอกทยอยบานทีละดอก ใบประดับรูปไข่ สีเขียว ออกแดงหรือสีแดง เกสรผู้ 3 อัน สมบูรณ์ 2 อัน เป็นหมัน 1 อัน

ผลเอื้องหมายนาต่าง ผลกลมมีเนื้อแข็ง เป็นสีแดง และมีกลีบเลี้ยงเหลือติดอยู่ ภายในเมล็ดจะเป็นสีดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล พฤษภาคม-ตุลาคม

ประโยชน์ ราก ขับพยาธิ ขับเสมหะ แก้ไอ แก้โรคผิวหนัง เหง้า ขับปัสสาวะ แก้บวมน้ำ แก้ตกขาว แก้โรคติดต่อในทางเดินปัสสาวะ แก้แผลหนอง อักเสบ บวม ฆ่าพยาธิ

ของออฟจาไมก้า

Dracaena reflexa (Decne.) Lam.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Agavaceae
Genus	<i>Dracaena</i>
Species	<i>D. reflexa</i>

ชื่อสามัญ The Song of Jamaica

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง ลำต้นกลม ทรงพุ่มทึบบริเวณยอดกว้างประมาณ 2 เมตร แตกกิ่งตามข้อ แตกหน่อจากโคนต้น กิ่งอ่อนโน้มลงเล็กน้อย เปลือกสีน้ำตาลอมเทา

ใบของออฟจาไมก้า ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับถี่ๆ ที่ปลายกิ่ง ใบรูปใบหอกกว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 5-8 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบเป็นกาบหุ้มลำต้น ขอบใบเรียบ ผิวใบด้านบนสีเขียว กลางใบมีแถบสีเขียวอ่อนตามแนว ยาวของใบ

ดอกของออฟจาไมก้า สีขาวนวล ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกที่ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอด ยาวประมาณ 0.5 เซนติเมตร ไม่พบว่ามีดอกในประเทศไทย

ผลของออฟจาไมก้า ผลสด ค่อนข้างกลมสีแดงอมส้ม มีหลายเมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกประดับสวนกลางแจ้ง

เฟื่องฟ้า

Bougainvillea glabra Choisy

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Caryophyllales
Family	Nyctaginaceae
Genus	<i>Bougainvillea</i>
Species	<i>B. glabra</i>

ชื่อสามัญ Bougainvillea, Paper flower

ชื่อพื้นเมือง ดอกโคม, ดอกต่างใบ, ตรุษจีน, ดอกกระดาด

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มกึ่งเลื้อย อายุหลายปี เลื้อยได้ไกลถึง 10 เมตร ผิวลำต้นสีน้ำตาลหรือ สีเทา ลำต้นมีหนามคมแหลมยาวประมาณ 0.5-1 เซนติเมตร ติดอยู่เป็นระยะๆ ลักษณะของทรงพุ่มสามารถ ตัดแต่งและบังคับทิศทางการเจริญเติบโตได้

ใบเฟื่องฟ้า ใบเดี่ยว ออกสลับ รูปรีหรือรูปไข่ กว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 4-8 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ แผ่นใบเรียบ ผิวใบด้านบนสีเขียว หรือต่างสีเขียว หรือต่างเหลือง-เขียว

ดอกเฟื่องฟ้า ดอกสีชมพู ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามซอกใบและปลายกิ่ง กลีบประดับมีทั้งแบบชั้นเดียว และซ้อน รูปไข่ มีสีขาว แดง ชมพู บานเย็น และม่วงแดง มี 3 กลีบขึ้นไป ช่อหนึ่งเป็นรูปถ้วย ปลายกลีบแหลม โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นรูปหลอด ปลายแผ่แบน ดอกบานเต็มที่กว้าง 2-3 เซนติเมตร

ผลเฟื่องฟ้า ผลแห้ง ขนาดเล็ก มี 5 พู

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ดอก เครื่องหอม หรือเป็นยาบำรุงหัวใจ

มรกตหยก

Dracaena dermensis

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Asparagaceae
Genus	<i>Dracaena</i>
Species	<i>D. dermensis</i>

ชื่อสามัญ Dwarf Bouquet

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป เป็นไม้ยืนต้นขนาดย่อม ลำต้นสูงประมาณ 1-1.5 ฟุต ไม่ชอบแสงแดดจัด จะเจริญงอกงามได้ดีทั้งในที่ร่มและมีแสงรำไร ปลูกในดินร่วนซุย ชอบน้ำ

ใบมรกตหยก ใบหนาที่บจนแทบมองไม่เห็นลำต้นใบมีสีเขียวเป็นรูปหอก ปลายใบแหลมขอบใบบิดเป็นลอนเล็กน้อยขึ้นอยู่รอบๆ ต้นเรียงซ้อนๆ กันขึ้นไปจนถึงส่วนยอดของลำต้นมรกตหยก

ดอกมรกตหยก -

ผลมรกตหยก -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใช้ปลูกในอาคารสถานที่ต่างๆ เป็นไม้ประดับ

มะก่องข้าว

Abutilon indicum (L.) Sweet

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malvales
Family	Malvaceae
Genus	<i>Abutilon</i>
Species	<i>A. indicum</i>

ชื่อสามัญ Country mallow, Indian mallow

ชื่อพื้นเมือง ครอบ, ครอบจักรวาล, ตอแปด, บอแปบ, ก่องข้าว (เชียงใหม่) โฝงผาง (โคราช), ครอบตลับ, ครอบฟันสี, หญ้าขัดหลวง, หญ้าขัดใบป้อม, ขัดมอนหลวง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มอายุปีเดียวหรือหลายปี สูง 0.5-2 เมตร จะเป็นขนสีขาวนวล

ใบมะก่องข้าว ใบมีลักษณะกลมโต ปลายใบแหลมสั้น ฐานใบเว้าเป็นรูปคล้ายหัวใจ ส่วนขอบใบเป็นหยักรูปฟัน ใบสีเขียวค่อนข้างหนาและมีขนสีขาวนวลหรือสีเทาขึ้นปกคลุมทั้งสองด้าน และมีก้านใบยาว

ดอกมะก่องข้าว ดอกเดี่ยวๆ ที่ซอกใบ มีรอยข้อต่อ พองออก และหักงอ ที่ส่วนปลายก้านดอก กลีบดอกสีเหลืองหรือส้ม รูปไข่กลับ ปลายมน หรือปลายตัด หรือเว้าบวม บริเวณโคนมีขนรูปดาว บริเวณอื่นผิวเกลี้ยง

ผลมะก่องข้าว ผลแห้งแล้วแตก รูปครึ่งทรงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5-2 เซนติเมตร แบ่งเป็น 15-22 ซีก ปลายแหลมสั้นๆ มีขนปกคลุมแน่นที่โคน เมล็ด 2-3 เมล็ดต่อซีกผล รูปไต มีขนรูปดาวปกคลุม

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก แก้ไอ เหงือกอักเสบ ปวดท้อง ท้องร่วง ริดสีดวงทวาร ขับปัสสาวะ ทั้งต้น แก้ท้องร่วง หูหนวก แผลบวมเป็นหนอง เมล็ด ใช้แก้บิดมูกเลือด ฝีฝีกบว

มะเขือพวง

Solanum torvum Swartz.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Solanales
Family	Solanaceae
Genus	<i>Solanum</i>
Species	<i>S. torvum</i>

ชื่อสามัญ Common Asiatic weed, Turkey berry, Devil's fig, Prickly nightshade, Shoo-shoo bush, Pea eggplant

ชื่อพื้นเมือง มะเขือพวง (กลาง), มะแคว้งกุลา (เหนือ), หมากแข้ง (อีสาน), มะเขือละคร (โคราช) , เขื่อน้อย เขือพวง ลูกแว้ง เขือเทศ (ใต้), มะแว้งช้าง (สงขลา)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มเตี้ย สูง 1 - 2 เมตร ใบแน่น ทรงพุ่มไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ลำต้นตั้งตรงและแข็งแรง ลำต้นมีขนนุ่มขึ้นปกคลุม ลำต้นและใบมีหนามเล็กๆ หางขึ้นทั่วไป

ใบมะเขือพวง ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่แกมวงรีแกมขอบขนาน กว้าง 5-20 เซนติเมตร ยาว 7-25 เซนติเมตร ขอบใบเว้าเป็นแฉก ก้านใบมีหนาม

ดอกมะเขือพวง ดอกช่อ ออกที่วอกใบและปลายกิ่ง ดอกย่อยจำนวนมาก กลีบดอกสีขาวตรงกลางดอกสีเหลือง

ผลมะเขือพวง ผลสด รูปทรงกลม สีเขียวเข้ม ภายในมีเมล็ดเล็กๆ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก พอกรักษารอยแตกที่เท้า และโรคตาปลา

มะตูมซาอุ

Schinus terebinthifolius

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Sapindales
Family	Anacardiaceae
Genus	<i>Schinus</i>
Species	<i>S. terebinthifolius</i>

ชื่อสามัญ Brazilian Pepper-tree

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดใหญ่ หรือไม้ต้นขนาดเล็ก สูงได้ถึง 10 เมตร แตกกิ่งก้านเป็นพุ่ม

ใบมะตูมซาอุ ใบประกอบแบบขนนกชั้นเดียว ใบอ่อนมีสีแดง ใบย่อยขอบหยัก ขอบเป็นหนามสั้นๆ กว้างยาวประมาณ 2.5x5 เซนติเมตร

ดอกมะตูมซาอุ ดอกช่อ ยาวประมาณ 15 เซนติเมตร ดอกแยกเพศ อยู่ต่างต้น ดอกย่อยขนาดเล็ก สีขาวนวล

ผลมะตูมซาอุ ผลชนิดมีเนื้อแบบ drupe ผลอ่อนสีเขียวและเมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีแดงเข้ม

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบ รักษาอาการปวดข้อ และสูตรตำรับรักษาหัด ลดความดันโลหิต และ อาการซึมเศร้า

มะนาว

Citrus aurantifolia (Christm.) Swingle

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Sapindales
Family	Rutaceae
Genus	<i>Citrus</i>
Species	<i>C. aurantifolia</i>

ชื่อสามัญ Lime, Common Lime

ชื่อพื้นเมือง ส้มมะนาว มะลิ่ว (ภาคเหนือ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม ผิวเปลือกลำต้นเรียบเกลี้ยง ส่วนกิ่งก้านอ่อนมีหนาม

ใบมะนาว ใบออกเรียงสลับกัน ลักษณะของใบเป็นรูปไข่ หรือรูปรียาว ปลายใบแหลม โคนใบกลมมีปีกแคบๆ ริมขอบใบหยัก

ดอกมะนาว ดอกเดี่ยว หรือช่อดอก เกิดบริเวณซอกใบและปลายกิ่งกลีบดอกสีขาว กลีบเลี้ยงสีเขียวอ่อนเกสรตัวผู้อยู่เป็นกลุ่ม เกสรตัวเมียรูปคล้ายทรงกระบอก

ผลมะนาว ผลสดรูปกลมและรูปยาวรีหรือรูปไข่ มีขนาดกว้าง ยาวประมาณ 3-12 เซนติเมตร ผิวเปลือกมีลักษณะขรุขระ และมีต่อมน้ำมันที่ผิว เมล็ด ขนาดเล็กคล้ายรูปไข่ ด้านปลายหัวจะแหลม ภายในเมล็ดมีเนื้อเยื่อสีขาว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล พฤศจิกายน-กุมภาพันธ์

ประโยชน์ ราก เป็นยาแก้พิษจากการถูกกระแทก หรือจากการหกล้มแก้ปวด และแก้พิษสุนัขบ้ากัด ใบ เป็นยาแก้ไข้ ละลายเสมหะ แก้ท้องอืด ท้องเสีย ผล เป็นยาแก้กระหาย แก้อ่อนใน บำรุงธาตุ เจริญอาหาร เปลือกผล เป็นยาแก้จุกเสียดแน่นท้อง แก้ปวดท้อง ขับเสมหะ

มะม่วงหาว มะนาวโห่

Carissa carandas Linn.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Carissa</i>
Species	<i>C. carandas</i>

ชื่อสามัญ Karanda, Carunda, Christ ' s Thom

ชื่อพื้นเมือง มะนาวไม่รู้โห่ (ภาคกลาง), มะนาวโห่ (ภาคใต้), หนามขี้แฮด (เชียงใหม่), หนามแดง (กรุงเทพฯ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูงประมาณ 2-5 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลเข้ม

ใบมะม่วงหาว มะนาวโห่ ใบแทงออกเป็นใบเดี่ยว แทงออกตรงข้ามกันบนกิ่ง ใบมีรูปทรงไข่ และป้อม สีเขียวเข้ม โคนใบมน ปลายใบโค้งหยักเข้าตรงกลาง ใบกว้างประมาณ 2-4 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4-8 เซนติเมตร แผ่นใบ และขอบใบเรียบ แผ่นใบเกลี้ยง และเป็นมัน ท้องใบมีสีจางกว่าด้านบน และมีเส้นใบมองเห็นได้ชัดเจน

ดอกมะม่วงหาว มะนาวโห่ แทงออกเป็นช่อบริเวณซอกใบตามปลายกิ่ง มีก้านชูดอกสีแดงเข้มมีกลีบรองดอกกลีบดอกมี 5 กลีบ สีขาวอมชมพู ยาวประมาณ 1 ซม. โคนกลีบเชื่อมติดกัน ปลายกลีบแยกออก

ผลมะม่วงหาว มะนาวโห่ มีรูปร่างกลม และรี ผลอ่อนมีเปลือกสีขาว แล้วค่อยเปลี่ยนเป็นสีแดงอมชมพู และเมื่อสุกเต็มที่จะมีสีดำ ส่วนเนื้อเมื่อยังดิบจะมีสีขาว และเมื่อสุกเต็มที่จะมีสีแดงอมชมพู

ช่วงเวลาการมีดอกและผล –

การใช้ประโยชน์ ผล ฆ่าเชื้อ ขับปัสสาวะ พอกดับพิษ แก้โรคลักปิดลักเปิด เมล็ด แก้กกลากเกลื้อน แก้เนื้องอกในโรคร้อน แก้โรคผิวหนัง เปลือก แก้บิด ขับน้ำเหลืองเสีย แก้ท้องเสีย แก้กามโรค ทำยาอมรักษาแผลในปาก แก้ปวดฟัน พอกดับพิษ ยอดอ่อน รักษาโรคผิวหนัง

มะลิลา

Jasminum sambac (L.) Aiton

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Lamiales
Family	Oleaceae
Genus	<i>Jasminum</i>
Species	<i>J. sambac</i>

ชื่อสามัญ Arabian Jasmine, Jusmine, Kampopot

ชื่อพื้นเมือง มะลิซ้อน (ภาคกลาง), มะลิป้อม มะลิขี้ไก่ มะลิหลวง ข้าวแตก (ภาคเหนือ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม แกมเถา กิ่งอ่อนมีขนสั้นๆ สีขาว

ใบมะลิลา ใบเรียงตรงข้าม ใบประกอบแบบขนนก มีใบย่อยใบเดียว รูปไข่ รีหรือรีขอบขนาน กว้าง 3-5 เซนติเมตร ยาว 6-10 เซนติเมตร โคนใบมนหรือสอบ ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ผิวใบเรียบเป็นมัน ด้านท้องใบเห็นเส้นใบชัดเจน เส้นใบขนาดใหญ่มี 4-6 คู่ ก้านใบสั้นมากและมีขน

ดอกมะลิลา ดอกช่อออกตามซอกใบและปลายกิ่ง มีทั้งดอกกลีบและดอกซ้อน โคนกลีบดอกจะเชื่อมกันเป็นหลอด ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ปลายแยกเป็น 5-8 กลีบ เมื่อดอกย่อยบานมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 เซนติเมตร ดอกที่อยู่ตรงกลางจะบานก่อน มีกลิ่นหอมแรง แต่ละดอกมีกลีบเลี้ยงเป็นหลอดสีเขียวอมเหลืองอ่อน ส่วนปลายแยกเป็น เส้น เกสรเพศผู้ 2 อันติดกับกลีบดอกในหลอดสีขาว

ผลมะลิลา มักไม่ติดผล

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก แก้วร้อนใน เสียดท้อง รักษาหลอดลมอักเสบ ขับประจำเดือน ดอก หอม แก้กิด บำรุงหัวใจ

โมกพวง

Wrightia religiosa Benth.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Wrightia</i>
Species	<i>W. religiosa</i>

ชื่อสามัญ Moke

ชื่อพื้นเมือง โมกบ้าน, หลักป่า, ปิดจงวา

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลางไม่ผลัดใบ มีความสูงของต้นประมาณ 1-3 เมตร เรือนยอดแผ่ ใบโมกพวง ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้ามกัน ลักษณะของใบเป็นรูปรีหรือรูปไข่ ปลายใบแหลมหรือมน โคนใบมนหรือสอบเข้าหากัน ส่วนขอบใบเรียบไม่มีหยัก เนื้อใบบาง ท้องใบเรียบ

ดอกโมกพวง ออกดอกเป็นช่อตามซอกใบ ช่อหนึ่งมีประมาณ 4-8 ดอก ดอกย่อยเป็นสีขาว มีกลีบดอก 5-16 กลีบ กลีบดอกเป็นรูปไข่ โคนกลีบดอกเชื่อมติดกันเป็นหลอดเล็กๆ ดอกมีกลิ่นหอม ส่วนกลีบเลี้ยงดอกเป็นสีเขียว โคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็นแฉกแหลม กลางดอกมีเกสรติดกับหลอดห่อดอก

ผลโมกพวง ออกผลเป็นฝักคู่ โคนฝักเชื่อมติดกัน ปลายฝักแหลม ผิวฝักเรียบ เมื่อฝักแก่แล้วจะแตกออกเป็น 2 ซีก ภายในฝักมีเมล็ดจำนวนมาก ลักษณะของเมล็ดเป็นรูปกระสวย ที่ปลายเมล็ดมีขนปุยสีขาว ช่วยทำให้ปลิวลมไปได้ไกลๆ โดยชนิดดอกกลางจะติดฝักได้ดีกว่าชนิดดอกซ้อน

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ออกดอกตลอดปี

การใช้ประโยชน์ รากใช้รักษาโรคผิวหนัง แก้พิษสัตว์กัดต่อย ใบใช้ขับน้ำเหลือง ดอกเป็นยาระบาย เปลือกเป็นยาเจริญอาหาร รักษา

ไมยราบยักษ์

Mimosa pigra L.

ชื่อสามัญ Giant mimosa

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Fabales
Family	Fabaceae (Leguminosae: Mimosoideae)
Genus	<i>Mimosa</i>
Species	<i>M. pigra</i>

ชื่อพื้นเมือง ไมยราบยักษ์, ชี้แฮด, ไมยราบต้น, ฝีมอบใหญ่, พรหม, ไมยราบหลวง, จี๊ยอบหลวง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง มีความสูง 1-3 เมตร ตามต้นมีหนามแหลมงอขู่ลงด้านล่างตลอดลำต้นและกิ่ง ปลายกิ่งย้อย เนื้อแข็งและเหนียว

ใบไมยราบยักษ์ ใบประกอบแบบขนนก 2 ชั้น ใบย่อยชั้นแรก 10-15 คู่ ใบย่อย ชั้นรอง 35-51 คู่ รูปขอบขนานแคบ ก้านและแกนใบมีหนาม

ดอกไมยราบยักษ์ ออกดอกเป็นช่อ โดยจะออกตามยอดและตามซอกใบ ช่อดอกเป็นกระจุกกลม มีสีชมพูหรือสีม่วงอ่อน ดอกย่อยมีจำนวนมาก และมีกลีบเลี้ยงห่อหุ้มรวมกันเป็นเส้น ปลายกลีบเลี้ยงแตกเป็นฝอย

ผลไมยราบยักษ์ ผลเป็นฝัก ลักษณะของฝักมีรูปร่างแบน โค้งงอ ปลายฝักแหลม มีขนปกคลุม ช่อดอกหนึ่งจะติดฝักประมาณ 3-16 ฝัก ฝักเมื่อแก่จะเป็นสีน้ำตาลดำ พอแก่จะแตกหลุดออกเป็นข้อๆ ที่ละเมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ทั้งต้น เป็นยาแก้โรคปวดหลัง ขับนิ่วในไต และขับปัสสาวะ แก้อาเจียน ขับเสมหะ แก้หลอดลมอักเสบ แก้ปวดข้อ แก้กษัยไตพิการ

ยี่โถ

Nerium oleander L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Nerium</i>
Species	<i>N. oleander</i>

ชื่อสามัญ Sweet Oleander, Rose bay

ชื่อพื้นเมือง ยี่โถฝรั่ง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 4-6 เมตร แตกกิ่งต่ำใกล้ผิวดินจำนวนมาก ทุกส่วนมีน้ำยางขาว เปลือกต้นสีน้ำตาล

ใบยี่โถ ใบเรียงรอบข้อ ข้อละ 3 ใบ ใบเดี่ยว รูปรีแกมขอบขนาน กว้าง 2-4 เซนติเมตร ยาว 15-17 เซนติเมตร โคนใบแหลม ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ เนื้อใบหนาแข็ง ผิวใบเรียบเป็นมัน เส้นใบออกจากเส้นกลางใบ ขนานกันเด่นชัดทั้งสองด้าน ก้านใบสั้น

ดอกยี่โถ ดอกช่อออกที่ปลายยอด ช่อยาว 15-25 เซนติเมตร มีทั้งดอกซ้อนและดอกกลา ดอกซ้อนสีชมพูเข้ม มีขนาดดอกและช่อดอกโตกว่าดอกกลา เมื่อดอกย่อยบานเส้นผ่านศูนย์กลาง 3.0-3.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยง 5 กลีบ แยกกัน โคนกลีบดอกเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 5 กลีบ เกสรเพศผู้ 5 อันหุ้มก้านชูเกสรเพศเมียไว้ ดอกมีหลายสี เช่น ขาว เหลือง ชมพูและแดง

ผลยี่โถ ผลแห้งสีน้ำตาล ผิวแข็ง แตกตามยาว เมล็ดมีขนเป็นพู่ที่ปลายข้างหนึ่ง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ใบขนาดพอเหมาะ เป็นยาบำรุงหัวใจ ใบเป็นพิษ มีสารที่มีฤทธิ์แรงมากในการ

รัก

Calotropis gigantea (Linn.) R.Br.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Calotropis</i>
Species	<i>C. gigantea</i>

ชื่อสามัญ Crown flower, Giant Indian Milkweed

ชื่อพื้นเมือง รักขาว รักเขา รักซ้อน (เพชรบูรณ์), ปอเถื่อน ป่านเถื่อน (ภาคเหนือ), รัก รักดอก รักดอกขาว รักดอกม่วง (ภาคกลาง), รักร้อยมาลัย, รักแดง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มสูง 1-5 เมตร ทุกส่วนมีน้ำยางขาว กิ่งอ่อนและปลายยอดมีขนปุย

ใบรัก ใบเดี่ยว ออกเรียงตรงข้าม รูปขอบขนานแกมรูปไข่กลับ โคนใบเว้า ปลายใบแหลม กว้าง 4-8 เซนติเมตร ยาว 6-18 เซนติเมตร ก้านใบสั้น

ดอกรัก ดอกสีม่วงหรือสีขาวออกเป็นช่อค่อนข้างแน่น ตามซอกใบหรือปลายกิ่ง กลีบดอกรูปกงล้อ มี 5 แฉก ขนาด 3-4.5 เซนติเมตร ตรงกลางอับเรณูเป็นแผ่นห้าเหลี่ยม เชื่อมติดกับหลอดเกสรผู้ 5 อัน

ผลรัก ผลเป็นฝักโค้ง ส่วนกลางพอง ปลายงอ แตกแนวเดียว กว้าง 2.5-4 เซนติเมตร ยาว 7-10 เซนติเมตร ผิวเป็นคลื่น เมล็ด สีน้ำตาล ยาว 5-7 มิลลิเมตร มีขนกระจุก ยาว 2.5-4 เซนติเมตร

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ เปลือกและราก ใช้รักษาโรคบิด ขับเหงื่อ ขับเสมหะ ขับน้ำเหลืองเสีย และทำให้อาเจียน

พยับหมอก

Plumbago auriculata Lam.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Plumbaginales
Family	Plumbaginaceae
Genus	<i>Plumbago</i>
Species	<i>P. auriculata</i>

ชื่อสามัญ cape leadwort, white plumbago, Sky Flower

ชื่อพื้นเมือง เจตมูลเพลิงฝรั่ง

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม ขนาดเล็ก สูง 30-120 เซนติเมตร

ใบพยับหมอก ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่กลับหรือรูปช้อน โคนใบสอบเรียว ปลายใบมน ขอบใบเรียบ

ดอกพยับหมอก ดอกออกเป็นช่อที่ยอด กลีบเลี้ยง สีเขียว เป็นหลอด มีต่อมน้ำาเหนียว กลีบดอก 5 กลีบ สีฟ้า เชื่อมติดกันเป็นหลอด ปลายกลีบแผ่แบน

ผลพยับหมอก เป็นผลแห้งแตก รูปกระสวย

ช่วงเวลาออกดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ

ลั่นทมขาว

Plumeria obtusa L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Plumeria</i>
Species	<i>P. obtusa</i>

ชื่อสามัญ Evergreen Frangipani, Graveyard Flower, Pagoda Tree, Temple Tree

ชื่อพื้นเมือง ลีลาวดี, จำปาหอม

ลักษณะทั่วไป ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก แตกกิ่งก้านสาขาออกไป มีกิ่งก้านที่เปราะและอมน้ำลำต้นสูงประมาณ 4-6 เมตร และมีน้ำยางสีขาว

ใบลั่นทมขาว ใบเดี่ยวเรียงสลับกันไปแบบขึ้นบันได แต่ใบจะไปตกที่ปลายกิ่ง ลักษณะของใบเป็นรูปไข่กลับตรงปลายมน โคนใบสอบแคบ ขอบใบเรียบ ด้านบนมีผิวมันสีเขียวเข้ม ส่วนด้านล่างมีขนสั้นๆ ประปราย

ดอกลั่นทมขาว ดอกช่อสีขาว กลางดอกสีเหลือง ออกตามซอกใบบริเวณปลายกิ่ง มีดอกย่อย 8-16 ดอก โคนกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด ภายในมีขน ปลายดอกแยกเป็น 5 กลีบ ซ้อนเหลื่อมกัน กลีบดอกรูปไข่กลับปลายมน ปลายกลีบโค้งลงไปทางด้านโคนดอก ดอกมีกลิ่นหอม

ผลลั่นทมขาว ผลเป็นฝักคู่ รูปยาวรี เมื่อแก่แตกเป็น 2 ซีก มีเมล็ดจำนวนมาก เมล็ดแบนมีปีก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก เป็นยาถ่าย แก้กษัยใน ขั้วลม ดอก แก้ไข้มาลาเรีย ฝัก ทาแก้ริดสีดวงทวาร เมล็ด เป็นยาระบาย ขับน้ำเหลือง แก้กษัยใน ขั้วลม น้ำยาง ใช้ใส่แผล ทาแก้โรคงูสวัด หิด

ลั่นทมแดง

Plumeria acuminata Aiton

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Gentianales
Family	Apocynaceae
Genus	<i>Plumeria</i>
Species	<i>P. acuminata</i>

ชื่อสามัญ West Indian Red Jasmine

ชื่อพื้นเมือง จำปาหอม, จำปาเขา, จำปาจีน, จำปาลาว

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม สูง 3-6 เมตร ลำต้นและกิ่งก้านผิวขรุขระและอวบ สีนํ้าตาลปนเทา มีน้ำยางสีขาว

ใบลั่นทมแดง ใบเรียงเวียนสลับถี่บริเวณปลายกิ่ง ใบเดี่ยวรูปไข่กลับแกมรูปหอก กว้าง 5-10 เซนติเมตร ยาว 12-30 เซนติเมตร โคนใบสอบ ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมสีเขียวอ่อน มีขนปกคลุม เส้นใบขนานมองเห็นชัดเจน ท้องใบแข็งสีเขียว หลังใบสีเขียวอ่อน

ดอกลั่นทมแดง ดอกช่อออกที่ซอกใบใกล้ปลายกิ่ง โคนกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 5 แฉก ช้อนเหลื่อมกัน ปลายกลีบแหลมหรือมีติ่งแหลม และปลายกลีบไม่โค้งไปทางหลอดดอกมากนัก กลีบดอกสีชมพูแดง ก้านดอกมีสีม่วงแดง

ผลลั่นทมแดง ผลเป็นฝักคู่ รูปยาวรี เมล็ดมีจำนวนมากและมีขน ลักษณะแบน มีปีก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ เปลือกต้น แก้ไข้ ยาถ่ายขับระดู แก้ปวดฟัน แก้คัน เนื้อไม้แก้ไข้ ขับพยาธิ แก่น คุมกำเนิด ถ่ายพิษ แก้ผิวหนัง ใบแก้บาดทะยัก แก้ปวดบวม รักษาหิด

เล็บครุฑเกล็ดปลากะโห้

Polyscia scutellaria

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Polyscias</i>
Species	<i>P. Scutellaria</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ลำต้นสูง ทรงพุ่มใหญ่ สูงได้ประมาณ 2-3 เมตร ลำต้นอ่อนมีสีเขียวอมเทา เมื่อแก่จะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอมเทา

ใบเล็บเกล็ดปลากะโห้ ก้านใบมีใบย่อย 3 ใบ ใบมีขนาดใหญ่ สีเขียวเข้ม รูปใบค่อนข้างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า แต่ยาวมากกว่าส่วนกว้าง กว้างประมาณ 8-10 เซนติเมตร ยาวประมาณ 10-13 เซนติเมตร ขอบใบหยัก และมีหนามที่ขอบใบ ทั้งนี้ ใบย่อยคู่แรกจะมีขนาดใกล้เคียงกัน แต่จะเล็กกว่าตรงกลางที่เป็นใบสุดท้ายซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าทุกใบ

ดอกเกล็ดปลากะโห้ ดอกแทงออกปลายยอดของลำต้น ช่อดอกมีขนาดใหญ่ และแตกแขนงช่อย่อยจำนวนมาก แต่ละช่อมีดอกรวมกันเป็นกระจุก 20-40 ดอก

ผลเล็บเกล็ดปลากะโห้ มีลักษณะค่อนข้างกลม รวมกับหลายผลเป็นกระจุก

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ขับปัสสาวะ ระวังประสาท แก้ปวดข้อ ทั้งต้น สมานแผล แก้ไข้ ใบ ตำพอกแก้ปวดบวมอักเสบ

เล็บครุฑแคระ

Polyscias spp.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Polyscias</i>
Species	-

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง เล็บครุฑ

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นมีความสูงประมาณ 1-3 เมตร ลำต้นมีผิวเปลือกสีเขียวหรือสีน้ำตาล

ลำต้นเป็นข้อเล็กๆ ผิวเปลือกเรียบหรือมีจุดเล็กๆ ประอยู่ทั่วต้น

ใบเล็บครุฑแคระ ใบประกอบแบบขนนก ใบย่อยขอบเว้าลึก ขอบใบจักฟันเลื่อยปลายแหลม ก้านใบส่วนที่ติดกับลำต้นเป็นกาบ ใบเมื่อขยี้ดมจะให้กลิ่นน้ำมันหอมระเหย

ดอกเล็บครุฑแคระ ช่อดอกแยกแขนง มีแกนกลางช่อยาว 60 เซนติเมตร ขนาดเล็ก ช่อดอกย่อยออกเป็นช่อซี่ร่ม กลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 5 อัน

ผลเล็บครุฑแคระ ผลรูปเกือบกลม มีเนื้อผล

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใบ พอกทารักษาโรคผิวหนัง กลาก เกื้อหนุน

เล็บครุฑต่างแคะ

Polyscias guilfoylei 'Quercifolia'

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Polyscias</i>
ชื่อส' Species	<i>P. guilfoylei</i>

ชื่อพื้นเมือง เล็บครุฑแคะ

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นส่วนแก่สีน้ำตาลอ่อน ลำต้นส่วนยอดมีสีเขียว ลายน้ำตาลอ่อน ลำต้นเป็นข้อ ก้านใบสีเขียวอ่อน มีลายสีน้ำตาลไหม้

ใบเล็บครุฑต่างแคะ ใบเดี่ยวหรือใบประกอบ ใบอาจเป็นแฉกย่อยๆแบบหยาบ หรือแบบละเอียดใบกลมหรือใบยาว ใบมีสีเขียวเข้มเกือบดำ ใบเขียวปนขาว เขียวปนเหลือง สีเหลืองล้วนและอื่นๆ

ดอกเล็บครุฑต่างแคะ ดอกออกเป็นช่อแบบพสม มีแกนกลางช่อยาว 60 เซนติเมตร มีกิ่งแตกออกจากแกนกลางยาว 30 เซนติเมตร ดอกติดเป็นกระจุก ๆ แบบดอกผักชีกระจุกละ 12.20 ดอก กลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 5 อัน เกสรตัวเมีย 1 อัน รูปลูกข่าง

ผลเล็บครุฑต่างแคะ ผล ผลรูปเกือบกลม มีเนื้อ เมื่อแห้ง มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 5 มิลลิเมตร

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ คนไทยโบราณเชื่อว่า บ้านใดปลูกเล็บครุฑไว้ประจำบ้านจะช่วยคุ้มครองและป้องกันภัยเพราะครุฑคือการคุ้มครองรักษาให้เกิดความสงบสุขและปลอดภัย

เล็บครุฑใบฝอย

Polyscias fruticosa Harms.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Polyscias</i>
Species	<i>P. fruticosa</i>

ชื่อสามัญ Ming aralia

ชื่อพื้นเมือง เล็บครุฑ, ครุฑเท้าเต่า, ครุฑทอดมัน, ครุฑใบเทศ, ครุฑผักชี

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูงราว 2 เมตร ลักษณะต้นเป็นข้อ ลำต้นอ่อนมีสีเขียวอ่อนแกมน้ำตาลอ่อน เมื่อลำต้นแก่เต็มที่จะเปลี่ยนกลายเป็นสีน้ำตาลอ่อน ลำต้นจะมีรอยแผลของกาบใบ

ใบเล็บครุฑใบฝอย ใบประกอบแบบขนนก ใบย่อยมีรูปร่างและขนาดแตกต่างกัน ขอบใบหยักย่อยละเอียด ปลายใบเรียวแหลม

ดอกเล็บครุฑใบฝอย ช่อดอกแยกแขนง มีแกนกลางช่อยาว 60 เซนติเมตร ขนาดเล็ก ช่อดอกย่อยออกเป็นช่อ ช่อรวม กลีบดอก 5 กลีบ เกสรตัวผู้ 5 อัน

ผลเล็บครุฑใบฝอย ผลรูปเกือบกลม มีเนื้อผล

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ขับปัสสาวะ ระวังประสาท แก้ปวดข้อ ใบ แก้ปวดบวมอักเสบ ทั้งต้น สมานแผล แก้ไข้

ว่านเสน่ห์หุ้ขุนแผน

Calathea majestica M.Kenn. CU.Roseo-Lineata.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Zingiberales
Family	Marantaceae
Genus	<i>Calathea</i>
Species	<i>C. majestica</i>

ชื่อสามัญ -

ชื่อพื้นเมือง เสน่ห์หุ้ขุนแผน, ว่านดาบขุนแผน, ว่านพลายชุมพล, สามกษัตริย์

ลักษณะทั่วไป ไม้ล้มลุกที่มีลำต้นใต้ดิน หัวมีสีเหลืองออกน้ำตาล มีรากใหญ่และแข็งแรง

ใบว่านเสน่ห์หุ้ขุนแผน ใบรูปขอบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบมนหรือตัดห่อตัวเข้าหากันใบ ขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย พื้นใบสีเขียวเข้มเป็นมัน มีลายเส้นริ้วคล้ายกังปลาพาดทั้งสองข้างของแผ่นใบ เมื่อใบอ่อนเส้นพาดจะมีสีชมพู เมื่อแก่จะจางลงเป็นสีขาว จึงได้ชื่อว่าว่านสามกษัตริย์ ท้องใบมีสีม่วงแดง ลักษณะใบกว้าง แข็งและก้านใบยาว

ดอกว่านเสน่ห์หุ้ขุนแผน ดอกสีขาว ออกเป็นช่อแบบช่อเชิงลดที่ปลายกิ่ง มีกาบรองดอกตั้งแต่สองใบขึ้นไปดอกย่อยมี กลีบเลี้ยงไม่เชื่อมติดกันชั้นของกลีบดอกเป็นท่อ แบ่งเป็นกลีบ 2-3 กลีบ โดยมีหนึ่งกลีบที่โค้งลง

ผลว่านเสน่ห์หุ้ขุนแผน -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ว่าน ที่คนโบราณนับถือกันมาก เพราะนอกจากจะเป็น ว่าน ที่ปลูกไว้เป็นเสน่ห์ห่มหานิยมแล้วยังเป็น ว่าน ที่แก้พิษงูได้อีกด้วย เป็น ว่าน เสี่ยงหายอีกต้นหนึ่ง โดยให้ดูการเจริญงอกงามของว่านเป็นที่สังเกต เมื่อจะทำกิจการใด ถ้าเห็นว่านนั่นมีลักษณะไปตามแรกอธิษฐานก็ให้พึงตัดสินใจตามนั้น

สนแผง

Biota orientalis (L.) Endl.

Kingdom	Plantae
Division	Pinophyta
Class	Pinopsida
Order	Pinales
Family	Cupressaceae
Genus	<i>Biota</i>
Species	<i>B. orientalis</i>

ชื่อสามัญ Chimese Arborvitae, Orientali Arborvitae

ชื่อพื้นเมือง จันทยี่ (เชียงใหม่), สนเทศ สนแผง สนหางสิงห์ (กรุงเทพฯ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่ม เขียวตลอดปี เจริญเติบโตสูง 20 เมตร ลำต้น บิดเป็นเกลียว เปลือกต้นสีน้ำตาลแดง มีกิ่งก้านสาขามาก

ใบสนแผง ใบเป็นใบรวมหรือใบประกอบแบบขนนกหลายชั้น เรียงเป็นแผง ใบย่อยออกเรียงสลับและเป็นเกล็ดขนาดเล็ก เรียงติดกันแน่นกับกิ่ง ซึ่งอยู่ในลักษณะเป็นแผง มีสีเขียวสด

ดอกสนแผง ดอกเดี่ยวตามง่ามใบ ดอกมีลักษณะเป็นรูปไข่ สีสน้ำตาลอ่อน ดอกเพศผู้แล้วดอกเมียจะอยู่กันคนละดอก แต่อยู่บนต้นเดียวกัน โดยดอกเพศผู้จะมีก้านสั้นมาก ส่วนดอกเพศเมียไม่มีก้าน

ผลสนแผง ผลมีลักษณะเป็นรูปกลมตั้งตรง ผลอ่อนฉ่ำน้ำ สีเขียวอมสีน้ำเงิน มีผงสีขาวปกคลุมอยู่ เมื่อแก่จะเป็นผลแห้ง มีสีน้ำตาลอมแดง และจะแตกออกเป็น 8 แฉก ภายในผลมีเมล็ดประมาณ 1-2 เมล็ด ลักษณะของเมล็ดเป็นรูปไข่สีน้ำตาลเข้มและมีสัน

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ เปลือก เป็นยากวาดทวารเบา ทำให้ระดูขาวแห้ง ใบ แก้ปวดตามข้อ ลดไข้ ช่วยห้ามเลือด ริดสีดวงทวาร ตกเลือด แก้อาเจียน ขับเสมหะ ขับปัสสาวะ บิดไม้มีตัว แผล

สบู่แดง

Jatropha gossypifolia L.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Jatropha</i>
Species	<i>J. gossypifolia</i>

ชื่อสามัญ Bellyache Bush

ชื่อพื้นเมือง ละหุ่งแดง(กลาง), สบู่แดง(กลาง), สบู่เลือด, สลอดแดง, หงษ์เทศ(ปัตตานี)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มสูง 1-2 เมตร ทุกส่วนมียางขาว

ใบสบู่แดง ใบเดี่ยว ออกสลับ กว้าง 12-13 เซนติเมตร ยาว 12-15 เซนติเมตร ขอบใบหยักลึก 3-(5) แฉก ปลายแฉกแหลม ขอบมีขน ที่ปลายขนเป็นต่อมกลมๆขนาดเล็ก เส้นใบออกจากโคนใบ ใบอ่อนสีแดงอมม่วง เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีเขียวอมแดง ก้านใบสีแดง ยาว 5-10 เซนติเมตร

ดอกสบู่แดง ดอกสีแดงเข้มออกเป็นช่อที่ยอด ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่บนต้นเดียวกัน ก้านช่อยาว 4-5 เซนติเมตร กลีบรองดอก 5 กลีบ กลีบดอก 5 กลีบ รูปไข่ ปลายมน ยาว 4-5 มิลลิเมตร เกสรผู้ 10-12 อัน แต่ละช่อย่อยมีดอกเพศเมีย 1 ดอก

ผลสบู่แดง ผลเป็นรูปรียาว มี 3 พู ผลอ่อนมีสีเขียว ส่วนผลแก่มีสีเหลือง เมื่อแก่เต็มที่จะแตก ภายในผลมีเมล็ด สีนํ้าตาล 3 เมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล ตลอดปี

ประโยชน์ ราก รักษาโรคหิด ใบ กินแก้ปวดท้อง เป็นยาระบาย ตำพอกแก้ผื่นคัน เมล็ด เฝ้าให้สุกกินเป็นยาระบาย ตำพอกทาแผลโรคเรื้อน น้ำมันในเมล็ด ใช้เป็นยาถ่ายอย่างแรง ช่วยขับพยาธิ ถ่าน้ำเหลืองเสีย

แสยก

Pedilanthus tithymaloides (L.) Poit.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Pedilanthus</i>
Species	<i>P. Pedilanthus</i>

ชื่อสามัญ Slipper flower, Redbird Cactus, Jew-Bush

ชื่อพื้นเมือง นางกวัก, ว่านสลิ (แม่ฮ่องสอน), ว่านจะเข็บ (คนเมือง), เคียะโก้ไห้ (ภาคเหนือ), กะแหยก แสยก สามสี มหาประธาน ย่าง (ภาคกลาง), แสยกลาย มหาประธาน (ทั่วไป)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็กสูง 1-3 เมตร ลำต้นตั้งตรง กิ่งก้านเป็นสี่เหลี่ยม อวบน้ำ มียางสีขาวข้น

ใบแสยก ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ เป็นรูปกลมรีแกมไข่กลับ ก้านใบยาว เนื้อใบแข็ง เมื่อหักจะมียางสีขาว ขอบใบจัก ใบงอแง ผิวใบเกลี้ยงเป็นมันทั้ง 2 ด้าน

ดอกแสยก ดอกขนาดเล็ก เป็นดอกช่อสีแดงสด รูปร่างคล้ายนก ปลายเรียวแหลม

ผลแสยก -

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ใบและยอด พอกแผลสด ต้ม ยาเบื่อปลา

หมวดปลาหมึกกระ

Schefflera arboricola (Hayata) cv.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Schefflera</i>
Species	<i>S. arboricola</i>

ชื่อสามัญ Dwarf Umbrella Tree

ชื่อพื้นเมือง หมวดหมึก

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก สูงไม่เกิน 2-3 เมตร ขนาดทรงพุ่มกว้างไม่เกิน 1 เมตร กิ่งก้านแตกสาขาจนเป็นทรงพุ่มกลม

ใบหมวดปลาหมึกกระ ใบประกอบรูปฝ่ามือ เรียงสลับ มีใบย่อยแตกออกจากก้านใบที่จุดเดียวกัน 7-11 ใบ ใบย่อยรูปไข่กลับ กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 4.5-11 เซนติเมตร ปลายใบมน โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ผิวใบด้านบนสีเขียวเข้มผิวเกลี้ยงเป็นมัน ก้านใบย่อยสีเขียวอ่อน

ดอกหมวดปลาหมึกกระ สีชมพู ออกเป็นช่อแบบช่อซี่ร่มเชิงประกอบที่ปลายกิ่ง ดอกย่อยมีขนาดเล็ก

ผลหมวดปลาหมึกกระ ผลสด มีเมล็ดเดี่ยว แข็ง สีดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ทรงพุ่มสวย ปลูกลงกระถางประดับในอาคาร หรือปลูกในสวน บริเวณที่มีแสงปานกลาง-รำไร

หมวดปาลหมึกต่าง

Schefflera arboricola (Hayata) Hayata 'Compacta'

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Apiales
Family	Araliaceae
Genus	<i>Schefflera</i>
Species	<i>S. actinophylla</i>

ชื่อสามัญ Dwarf Umbrella Tree

ชื่อพื้นเมือง -

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็ก ลำต้นตั้งตรงแตกกิ่งก้านจำนวนมาก ทรงพุ่มกลม

ใบหมวดปาลหมึกต่าง ใบประกอบรูปนิ้วมือ เรียงเวียนสลับ มีใบย่อย 6-9 ใบ รูปรี หรือรูปรีแกมรูป ขอบขนาน ปลายใบติ่งแหลมหรือมน โคนใบแหลมหรือมน ขอบใบเป็นคลื่น แผ่นใบค่อนข้างหนาและเหนียว สีเขียว

ดอกหมวดปาลหมึกต่าง ดอกสีชมพู ออกเป็นช่อแบบช่อซี่ร่มแยกแขนงที่ปลายกิ่ง ช่อดอก ตั้งยาว 50-70 เซนติเมตร ดอกอยู่รวมกันเป็นกระจุกกระจุกละ 11-13 ดอก บนแกนช่อดอก กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย กลีบดอก 5 กลีบรูป สามเหลี่ยม ปลายกลีบแหลมโค้งเข้า เกสรเพศผู้ 13 อัน

ผลหมวดปาลหมึกต่าง ผลแห้งแตก สีแดง ออกอยู่รวมกันเป็นกระจุก พัฒนาจากฐาน ร่องดอกทรงกระบอก มีลื่นเปิดให้เมล็ดออกมา เมล็ดทรงกลม สีนํ้าตาล อมดำ

ช่วงเวลาการมีดอกและผล มีนาคม-พฤษภาคม

ประโยชน์ ปลูกตามริมถนนใกล้สวนหย่อมเพราะทรงพุ่มแผ่สูง แสงส่องลงโคนต้นไม้ให้ร่มเงาดี และเหมาะที่เป็นไม้กระถาง ตกแต่ง ภายในอาคาร

หนุมานนั่งแท่น

Jatropha podagrica Hook.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Malpighiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	<i>Jatropha</i>
Species	<i>J. podagrica</i>

ชื่อสามัญ Gout Plant, Guatemala Rhubarb.

ชื่อพื้นเมือง หัวละมานนั่งแท่น (ประจวบคีรีขันธ์), ว่านหนุมาน ว่านหนุมานนั่งแท่น ว่านเลือด (ภาคกลาง)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มมีน้ำยางใส ขนาดสูงประมาณ 1.5 – 3 เมตร ลำต้นพองที่โคน ลำต้นอวบน้ำผิวไม่เรียบ เป็นสีน้ำตาลอมเขียว และมีเหง้าอยู่ใต้ดินลักษณะกลมยาว

ใบหนุมานนั่งแท่น ใบเดี่ยว ออกเรียงสลับ ลักษณะของใบเป็นรูปไข่กว้าง โคนใบเป็นรูปหัวใจ ส่วนขอบใบเว้าเป็นแฉก 3-5 แฉก ใบมีขนาดกว้างและยาวประมาณ 5-15 เซนติเมตร หลังใบและท้องใบเรียบ ก้านใบยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร ติดแผ่นใบแบบก้นปิด หูใบแตกแขนงยาวได้ถึง 5 มิลลิเมตร

ดอกหนุมานนั่งแท่น ดอกออกเป็นช่อตามปลายกิ่ง มีดอกย่อย แต่ละดอกมีกลีบสีส้มจำนวน 5 กลีบ

ผลหนุมานนั่งแท่น ผลรูปทรงกลมรีหรือรูปกระสวย ผิวผลเรียบ แบ่งเป็นพู 3 พู ปลายมน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 เซนติเมตร ผลอ่อนเป็นสีเขียว เมื่อสุกแล้วจะเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีดำ เมื่อผลแห้งจะไม่แตก ภายในผลมีเมล็ดลักษณะเป็นรูปกระสวยหรือรูปรี เมล็ดมีเยื่อสีขาวอยู่ที่หัว

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ น้ำยาง ใช้ทารักษาแผลมีดบาด ช่วยห้ามเลือด รักษาฝี เมล็ด มีพิษ

หม่อน

Morus alba Linn.

Kingdom	Plantae
Division	Spermatophyta
Class	Angiospermae
Order	Urticales
Family	Moraceae
Genus	<i>Morus</i>
Species	<i>M. alba</i>

ชื่อสามัญ Mulberry Tree, White Mulberry

ชื่อพื้นเมือง มอน (ตะวันออกเฉียงเหนือ)

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดกลาง เปลือกต้นสีน้ำตาลแดง ลำต้นตั้งตรง แตกกิ่งก้านไม่มากนัก

ใบหม่อน ใบเดี่ยว เรียงสลับ ขอบใบหยักและเป็นริ้วเล็กน้อย ปลายใบแหลม ใบกว้าง 8-14 เซนติเมตร ยาว 12-16 เซนติเมตร ผิวใบเกลี้ยงแต่สาก

ดอกหม่อน ดอกช่อ สีครีมอมเขียว ช่อดอกรูปทรงกระบอก ออกบริเวณซอกใบ ดอกย่อยมีขนาดเล็กมีกลีบดอก 4 กลีบ ดอกแยกเพศแต่อยู่บนต้นเดียวกัน

ผลหม่อน ผลรวม รูปทรงกระบอกป้อม ๆ ขนาดกว้าง 0.5-1 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ผลนิ่มอวบน้ำ เมื่อสุกสีแดงอมม่วง

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ราก ขับพยาธิ และเป็นยาสมาน ใบ ยาขับเหงื่อ แก้ไข้ แก้ตัวร้อน แก้ร้อนในกระหายน้ำ ผล เป็นยาบำรุง แก้โรคเกี่ยวกับทรวงอก ขับปัสสาวะแก้ไข้ หืด วัณโรคปอด การสะสมน้ำในร่างกายผิดปกติ โรคปวดข้อ

หมากผู้หมากเมีย

Cordyline fruticosa (L.) A.Chev.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Magnoliopsida
Order	Asparagales
Family	Asparagaceae
Genus	<i>Cordyline</i>
Species	<i>C. fruticosa</i>

ชื่อสามัญ Cordyline

ชื่อพื้นเมือง มะผู้มะเมีย, หมากผู้หมากเมีย, หมากผู้

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ลำต้นตั้งตรงมีขนาดเล็กกลม มีข้อถี่ ลำต้นมีสีน้ำตาลอ่อน

ใบหมากผู้หมากเมีย ใบเดี่ยว เรียงเวียนสลับแตกออกตามข้อของลำต้นซ้อนกันถี่ ใบรูปใบหอกแกมรูปขอบขนาน ปลายใบแหลม โคนใบแผ่เป็นกาบใบหุ้มลำต้น ขอบใบเรียบ แผ่นใบเป็นลอนคลื่นเล็กน้อยและมีสีสันแตกต่างกันไปตามชนิดพันธุ์ เช่นสีเขียวล้วน แดงล้วน เขียวแถบเหลือง หรือเขียวแถบแดง

ดอกหมากผู้หมากเมีย ดอกสีขาวอมเหลืองหรือม่วงแดง ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนงจากส่วนยอดของลำต้น ช่อละ 5-10 ดอก ดอกย่อยมีขนาดเล็ก

ผลหมากผู้หมากเมีย ผลสดแบบมีเนื้อ ทรงกลม มีขนาดประมาณ 8 มิลลิเมตร ผลสุกสีแดง มีหลายเมล็ด

ช่วงเวลาการมีดอกและผล พฤษจิกายน – มีนาคม

ประโยชน์ รากและหัว ยาแก้ปวด ลำไส้อักเสบ แก้ก้องเสีย และแก้ประจำเดือนมาไม่เป็นปกติ ใบ เป็นยาแก้ปวด ถายเป็นมูกเลือด ปัสสาวะเป็นเลือด ไอเจ็บกระเพาะอาหาร ไอเป็นเลือด พอกหรือทา บริเวณที่เป็นบาดแผล

อากาเว่

Agave spp.

Kingdom	Plantae
Division	Magnoliophyta
Class	Monocotyledon
Order	Asparagales
Family	Agavaceae
Genus	<i>Agave</i>
Species	-

ชื่อสามัญ Century Plant

ชื่อพื้นเมือง ครนารายณ์, ป่านครนารายณ์

ลักษณะทั่วไป ไม้พุ่มขึ้นเป็นกอ ทรงพุ่มกลม ลำต้นสั้นมาก

ใบอากาเว่ ใบเดี่ยว ลักษณะเรียวยาวรูปหอก ปลายแหลม แผ่นใบขนาดใหญ่ กว้าง 8 - 13 เซนติเมตร ยาว 30 - 60 เซนติเมตร ใบหนา แข็ง เป็นมัน บางชนิดขอบใบเรียบ บางชนิดขอบใบมีหนามสั้นๆ

ดอกอากาเว่ ดอกช่อ ขนาดใหญ่ ดอกย่อยสีเหลือง ก้านช่อดอกขนาดใหญ่ ตั้งตรงขึ้นไป สูงประมาณ 4-6 เมตร

ผลอากาเว่ ผลรูปทรงค่อนข้างกลมสีเขียว ขนาด 1 - 2 เซนติเมตร เมื่อออกดอกออกผลแล้วต้นแม่จะตาย

ช่วงเวลาการมีดอกและผล -

ประโยชน์ ปลูกเป็นไม้ประดับ ทนแล้งและชอบแดดจัด

ดัชนีชื่อวิทยาศาสตร์

A			
<i>Abutilon indicum</i> (L.) Sweet	62	<i>Cereus hexagonus</i> (L.) Mill.	7
<i>Acacia pennata</i> (L.) Willd. ssp. <i>insuavis</i> (Lace) I.C. Nielsen	32	<i>Citrus aurantifolia</i> (Christm.) Swingle	65
<i>Acalypha wilkesiana</i> Mull. Arg.	57	<i>Codiaeum variegatum</i> (L.) Blume	16
<i>Adenium obesum</i> (Forssk.) Roem. & Schult.	31	<i>Cordyline fruticosa</i> (L.) A.Chev.	87
<i>Allamanda blanchetii</i> A. DC	42	<i>Costus speciosus</i> Variegated	58
<i>Allamanda cathartica</i> L.	41	D	
<i>Aglaonema modestum</i> Schott.	25	<i>Dracaena cincta</i> Bak. Cv. Tricolor	24
<i>Asparagus densiflorus</i> (Kunth) Jessop. Sprengeri Group	45	<i>Dracaena dermensis</i>	61
<i>Asplenium nidus</i> L.	18	<i>Dracaena loureiri</i> Gagnep	29
<i>Agave</i> spp.	88	<i>Dracaena reflexa</i> (Decne.) Lam	59
B		<i>Duranta erecta</i> L.	39
<i>Bauhinia acuminata</i> L.	12	E	
<i>Biota orientalis</i> (L.) Endl.	80	<i>Excoecaria cochinchinensis</i> Lour.	8
<i>Blechnum moorei</i> C.Chr.	17	var.cochinchinensis	
<i>Bougainvillea glabra</i> Choisy.	60	G	
C		<i>Gardenia carinata</i> Wall. ex Roxb.	55
<i>Calathea majestica</i> M.Kenn. CU.Roseo-Lineata.	79	<i>Gardenia jasminoides</i> .	54
<i>Calotropis gigantea</i> (Linn.) R.Br.	71	<i>Gardenia jasminoides</i> J.Ellis	52
<i>Cananga odorata</i> (Lam.) Hook. f. & Th. var. <i>fruticosum</i> (Craib) J. Sinclair.	9	<i>Graptophyllum pictum</i> (L.) Griff.	43
<i>Capsicum frutescens</i> Linn.	51	H	
<i>Carissa carandas</i> Linn.	66	<i>Hamelia patens</i> Jac.	44
<i>Carmona retusa</i> (Vahl) Masam.	33	<i>Hibiscus rosa-sinensis</i> Linn	30
		<i>Hylocereus undatus</i> (Haw) Britt. Rose.	15
		<i>Hyophorbe lagenicaulis</i> (L.H.Bailey) H.E.Moore	48
		I	
		<i>Ixora coccinea</i> L	19
		<i>Ixora finlaysonian</i> Wall. ex. G. Don.	22

<i>Ixora hybrid</i>	20	<i>Plumeria obtusa</i> L.	73
<i>Ixora macrothyrsa</i> (Teijsm. & Binn.) T.Moore	23	<i>Plumeria pudica</i> Jacq.	56
<i>Ixora x williamsii</i> Hort.	21	<i>Podranea ricasoliana</i> (Tanfani) Sprague	50
J		<i>Polyscias fruticosa</i> Harms.	78
<i>Jatropha gossypifolia</i> L.	81	<i>Polyscias guilfoylei</i> 'Quercifolia'	77
<i>Jatropha integerrima</i> Jacq.	46	<i>Polyscia scutellaria</i>	75
<i>Jatropha podagrica</i> Hook.	85	<i>Polyscias</i> spp.	76
<i>Jasminum sambac</i> (L.) Aiton	67	R	
L		<i>Rhapis humilis</i> Blume	28
<i>Lantana camara</i> L.	49	<i>Rosa</i> Spp. & Hybrid	13
<i>Leucophyllum frutescens</i> (Berl.) Johnson	40	<i>Ruellia squarrosa</i> (Fenzi) Cufod.	35
<i>Licuala grandis</i> H. Wendl.	47	S	
<i>Livistona speciosa</i> Kurz	27	<i>Sanchezia speciosa</i> Leonard	6
M		<i>Schefflera arboricola</i> (Hayata) cv.	83
<i>Mimosa pigra</i> L.	69	<i>Schefflera arboricola</i> (Hayata) Hayata	84
<i>Morus alba</i> Linn.	85	'Compacta'	
<i>Murraya paniculata</i> (Linn.) Jack	14	<i>Schinus terebinthifolius</i>	64
N		<i>Senna alata</i> (L.) Roxb	34
<i>Nerium oleander</i> L.	70	<i>Solanum torvum</i> Swartz.	63
O		<i>Syzygium australe</i> (J.C. Wendl. Ex Link)	26
<i>Ocimum tenuiflorum</i> L.	10	B.Hyland	
P		T	
<i>Pandanus amaryllifolius</i> Roxb.	36	<i>Tecoma stans</i> (L.) Kunth	37
<i>Pandanus tectorius</i> Parkinson ex Du Roi	11	W	
<i>Pedilanthus tithymaloides</i> (L.) Poit.	82	<i>Wrightia antidysenterica</i> R. Br.	53
<i>Plumbago auriculata</i> Lam.	71	<i>Wrightia religiosa</i> Benth.	68
<i>Plumeria acuminata</i> Aiton	74		

ดัชนีชื่อไทย

ก		จันผา	29
		ช	
	กนกกลายไทย	ชบา	30
	กระบองเพชร	ชวนชม	31
	กระป้อเจ็ดตัว	ชะอม	32
	กระดิ่งงาสงขลา	ชาฮกเกี้ยน	33
	กะเพรา	ชุมเห็ดเทศ	34
	การะเกด	ช	
	กาหลง	ชองออฟจาไมก้า	59
	กุหลาบ	ต	
	แก้ว	ต้อยตังฝรั่ง	35
	แก้วมังกร	เตยหอม	36
ข		ท	
	โกสน	ทองอุไร	37
	กุศดอยใบหยาบ	ทับทิม	38
		เทียนหยด	39
	ข้าหลวงหลังลาย	น	
	เข็มชมพู	นီออน	40
	เข็มชมพูแคระ	บ	
	เข็มเชียงใหม่	บานบุรี	41
	เข็มพวงขาว	บานบุรีม่วง	42
	เข็มเศรษฐี	ใบทอง ใบเงิน ใบนาค	43
	เข็มสามสี	ป	
	เขียวหมื่นปี	ประทัดไต้หวัน	44
ค		ปริกน้ำค้าง	45
	คริสต์น้า	ปัตตาเวีย	46
จ		ปาล์มจีบ	47
	จิ้ง	ปาล์มแซมเปญ	48

ผ		ลั่นทมขาว	73
ผกากรอง	49	ลั่นทมแดง	74
พ		ลั่นทมใบศร	56
พราวชมพู	50	เล็บครุฑเกล็ดปลากะโห้	75
พริกขี้หนู	51	เล็บครุฑแคระ	76
พุดซ้อน	52	เล็บครุฑต่างแคระ	77
พุดพิชญา	53	เล็บครุฑใบฝอย	78
พุดศุภโชค	54	ว	
พุดน้ำบุศย์	55	ว่านเสน่ห์หูนแผน	79
พยับหมอก	72	ส	
ฟ		สนแผง	80
เฟื่องฟ้า	60	สบู่แดง	81
ม		ส่ายก	82
มรกตหยก	61	ท	
มะก่องข้าว	62	ทุปลาซ้อน	57
มะเขือพวง	63	หนดปลาหมึกแคระ	83
มะตูมซาอุ	64	หนดปลาหมึกต่าง	84
มะนาว	65	หนุมนานิ่งแท่น	85
มะม่วงหาว มะนาวโห่	66	หม่อน	86
มะลิลา	67	หมากผู้หมากเมีย	87
โมกพวง	68	อ	
ไมยราบยักษ์	69	อากาเว่	88
ย		เอื้องหมายนาต่าง	58
ยี่โถ	70		
ร			
รัก	71		
ล			

บรรณานุกรม

ก่องกานดา ชยามฤต. 2541. **คู่มือจำแนกพรรณไม้**. ส่วนพฤกษศาสตร์ สำนักวิชาการป่าไม้ หอพรรณไม้ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ

ก่องกานดา ชยามฤต. 2548. **ลักษณะประจำวงศ์พรรณไม้** 1. ประชาชน, กรุงเทพฯ.

ก่องกานดา ชยามฤต. 2551. **ลักษณะประจำวงศ์พรรณไม้** 3. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

โครงการสวนพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ แหล่งที่มา:

<http://rspg.dusit.ac.th/index.php?name=data>. 10 มีนาคม 2561.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (อพ.สท - มสท.) พรรณไม้ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แหล่งที่มา: <http://rspg.dusit.ac.th>. 10 มีนาคม 2561.

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ข้อมูลพรรณไม้มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ แหล่งที่มา: <http://uttaradit.uru.ac.th>. 10 มีนาคม 2561.

ฐานข้อมูลพรรณไม้ องค์การสวนพฤกษศาสตร์ แหล่งที่มา:

<http://www.qsbj.org/Database/plantdb>. 13 มีนาคม 2561.

ฐานข้อมูลเครื่องยาสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2553. แหล่งที่มา : <http://www.thaicrudedrug.com>. 10 มีนาคม 2561.

เต็ม สมิตินันท์. 2544. **ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย**. ส่วนพฤกษศาสตร์ สำนักวิชาการป่าไม้ หอพรรณไม้ กรมป่าไม้ กรุงเทพฯ

ทิพวรรณ วิเศษศรี. 2546. **การสำรวจไม้ยืนต้นบริเวณสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์** โครงการวิจัย. ภาควิชาชีววิทยาประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ไพโร มัทธวรรตน์. 2560. **ศูนย์ปฏิบัติการวิจัยและเรือนปลูกพืชทดลอง**. แหล่งที่มา:

<http://clgc.agri.kps.ku.ac.th/index.php/old-fragrant>. 15 มีนาคม 2561.

วันเพ็ญ ภูติจันทร์. (2540). **พฤกษศาสตร์**. โรงพิมพ์โอเดียนสโตร์. กรุงเทพฯ.

สารานุกรมพรรณไม้ แหล่งที่มา: <https://plant.thaiorc.com/tree.php>. 28 พฤษภาคม 2561.

สารานุกรมพืชในประเทศไทย (ฉบับย่อ) เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 60 พรรษา. 2558. แหล่งที่มา : file Users/Administrator/:///C:/Favorites/New%20folder/สารานุกรมไทยฉบับย่อ.pdf. 20 มีนาคม 2561.

สุภาวดี มาชอบ. 2560. **ความหลากหลายของพรรณไม้ยืนต้นในเขตพื้นที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์** อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ครงงานวิจัย. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักความหลากหลายทางชีวภาพด้านป่าไม้. แหล่งที่มา: <http://biodiversity.forest.go.th>. 20 มีนาคม 2561.

สำนักงานหอพรรณไม้ สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แหล่งที่มา: <http://www.dnp.go.th/botany/index.aspx>. 20 มีนาคม 2561.

หนูเดือน เมืองแสน, พอล เจ โกรติ และ อรุณช อวิรุทธไพบูลย์. 2557. **พรรณไม้ใน มทส. Flora of SUT.** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, นครราชสีมา.

อนงค์นาฏ ศรีบุญแก้ว. 2554. แต่งกวา. **ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน.** แหล่งที่มา: <http://www.bedo.or.th>. 20 มีนาคม 2561.